

RSC

سەنتەر تۆیژینه وە راپرسی
مرکز البحوث واستطلاع الرأي
Research and Survey Center

یه کۆرتووی ئیسلامی کوردستان
سەنتەری تۆیژینه وە راپرسی
(18)

هاورەگەزبازی

ناچاربیهکی بایه لۆجییه یا خود رەفتاریکی دەروونی؟

ئا: کەنالی رەواسیخ (فیکر)

وەرگی پێرانی: باسیمە قەرەداغی

پیداچوونەوی: فاتیح سەنگاوی

سهنته ری توژیینه وه و پاپرسی

(18)

**هاور هگه زبازی.. ناچار بیه کی
بایه لو جییه یا خود ره فتاریکی
دهروونی؟**

ئا: که نالی ره واسیخ (فیکر)

وه رگی پانی

باسیمه قه رهداغی

پیدا چوونه وهی

فاتیح سهنگاوی

له بری پيشه گي

نهم كتيبه ي بمردهستان بریتيه له وه رگيراني پينچ
نه لقه ي فيكريي كه نالي ره واسيخ كه گوشراوي چندين
تويژينه وهيه و تاييه ته به ديارده ي هاوپره گه زيازي. له م كتيبه دا
به كورتي و پوختي وه لامي نه وه دراوه ته وه كه ناي
هاوپره گه زيازي ناچار بيه كي بايه لوجيه يا خود ره فتراتي
دهرووني؟ نه ي پولي بوهيل و جينه كان چيه له م پوه وه؟

نايا ده كريت مرؤه به سروشت هاوپره گه زيازي بيت؟ نه ي
هاوپره گه زيازي چ پيوهندييه كي هيه به نازادي نازارداني
نه واني ديه وه؟ نه ي ده بيت هه لويسي دروست چي بيت له
كوپيني ره گه ز؟ نه مه خوكوشتنی مرؤي نيه؟ ته شريع
ياسادانانی ئيسلامي چون ده پوانتته هاوپره گه زيازي؟ له گه ل
شوپرونه وه بؤ هندی پرس و بابته تری پيوهنديدار.

به هيوان ناماده وه رگيراني نه م بابته خزمه تيك بيت
به كلتور و داب و نهریته جوانه كانی كومه لگه و
به ناگه ايتانه وه يه كيش بيت له مه ترسييه كانی نه م ديارده يه.
له لايه كي تره وه هه مووان نازادن به وه ي نه م بابته به پيدى ئيف
بلاوبكه نه وه و ته نانه ت كوپيشی بكن به مهرجی ناماژه دان
به ناوی سه نته ري تويژينه وه و پاپرسی و كه نالی ناماده كار، به لام
ماني دويلازي نه م كاره پاريزاو و كاری له سه ر ده كريت.

سلیمانۄ 4-4-2021

هاورگه زبازى.. ناچارىيه كى بايه لوجىيه يا خود رەفتارىكى دەروونىي؟!

پرسىارىكە لە دىرین زەمانەو دەو بارە دەبیتەوہ..

پیش زیاتر لەسەد سال، (ناسینەر و پاقەكارى دەروونشيكارىيە "سىگمۆند فرۆید"، دانانى هاورگه زبازى بەكەموكۆپىيه كى بايه لوجى رەتكر دوو تەو و وتوئەتە: "راستىيەكەش ئەوئەكە وىستى گواستەوئەى كىشەكە لەبابەتەكى ساىكۆلۆژىيەو بۆ بابەتەكى توئىكارىيە كارىكى بىهۆدەئە و، لەهەمان كاتدا هىچ پاساوىكىشى بۆ نىيە."

تا دواتر گۆفارى ناودارى توئۆزىنەو زانستىيەكان "nature" ، لەكۆتايى سالى ۲۰۱۹دا"پەراوئىكى زانستىيە بۆلأودەكاتەو و تىايدا پاش زیاتر لەسەدەئەكە لەململانئى پالئراو بەئایدۆلۆژيا" پشتگىرىيە تىروانىنەكەى فرۆید دەكات.

چىن ئەو پالئەرانەى لەپشت بوو دان بەئاشكراكردى پراكتىزەكردى ئەم كارەو دەوئەستن بە"سروشتەكى مرۆئى"ئاسايى دادەنئەن.

لەلەدايکبونی دەروونشیکارییەو ە بۆ چاخی نوی: میژوویەکی

کورت.

یەکەمەین دامەزینەرانی دەروونشیکاریی وەکو فرۆید و یۆنگ و ئەدلەر ەوارپابون لەسەر ئەوێ کە ەوارپەگەزبایی کەموکورییەکە لەگەشەئ دەروونییدا.

بابەتەکە ەەر تەنھا بەوجۆرە نەبوو، بەلکو فرۆید پێی وابوو کە ەوارپەگەزبایی جیگەرکردنی غەریزە و ئارەزووی سیکسییە، یاخود ئەوێ لەقۆناغی ئۆدییدا "ناوی نا لیبیدۆ"، قۆناغی ئۆدییبییش لای فرۆید یەکیکە لەقۆناغەکانی گەشەئ سیکسی مندال لەتەمەنیکی زۆر زودا.

ئەم قۆناغە گەر بەشیوہیەکی تەندروست تینەپەریندرا" ئەوا مندالەکە بەپرا دەیهکی زۆر دەکەوێتە ژێر کاریگەریی دایکییەو و شوناسی نیرینەیی دروست نابیت.

ئەمە خستنەپرووی دەروونی (فرۆید) بوو و، (جاک لاکان)یش لەگەلیدا ەوارپابوو و ەۆکارەکەشی بە(غیابی)باوک لەهەمان قۆناغدا داناوہ.

بۆچوونی زۆریک لەچارەسەرکەرانی پسیپۆری ەواچەرخێ پاش فرۆیدیش جیاوازنەبوو لەمە، ەاوشیوہی "پچارد کۆھین" کە ەوارپەگەزبایی داوہتە پال دابرا لەشوناسی جۆری کەسەکە، یاخود "جۆزیف نیکۆلۆسی" کە پێی وایە ەوارپەگەزبایی ەولیکە بۆ ساپۆژکردنی برینیکێ دەروونی" کە دەرئەنجامی شکستھێنانە لەبەدەستھێنانی

شوناسى نېرىنەيى، بەجۆرىك وا لە ھاورپەگە زىياز دەكات رقى لەشوناسى خۆى بېيتەوہ و لىي ھەلىيت.

ھەرچى پزىشكى ئەمريكىش "جىفرى ساتىنۆفر" ھەئەوا نمونەيەكى ھەرەمىي داناوہ تىايدا ھۆكارەكانى ھاورپەگە زىازىي رپوندىكاتەوہ و، زۆرىك ھۆكارى تىدا جى كر دووہ تەوہ، دەستپىك بەئامادەيى بۆماوہيى و ھۆرمۆنىي، پاشان كارىگەرىي پەيوەندىيەكان لەناو خىزاندا و، كارلىكەكان لەگەل ھاورپى و ھاوشانانى ھەمان رپەگەز ياخود رپەگەزى بەرامبەردا، ھەرۋەھا شۆكى دەروونىي و ئازارپىگە يىشتنى دەروونىي، بەھەمان شىوہ بۆ كارىگەرىيە كۆمەلآيە تىيە جىاوازەكانىش.

تا ئەم نىزىكانە ئەمە تىروانىيى پزىشكىي دەروونىي و، چارەسەر كەرانى دەروونىي بوو بۆ كەيسى ھاورپەگە زىازىي.

تەنانەت (رېئىشاندىرى دەستنىشانكەر (الدليل الترخيصى) ئامارىيەكانى نەخۆشبيە دەروونىيەكانىش (DSM) لەسالى ۱۹۵۲دا" تىكچوونى ھاورپەگە زىازىي وەكو يەكىك لە تىكچوونە سايكۆپاتىيەكان (دژەكۆمەلگا) گرتەخۆ، تا ئەوہى دواتر لەسالى ۱۹۶۸دا پۆلىنكارىيەكەى گۆردرا بۆ "لادانە سىكسىيەكان."

بەئام دواتر ھەموو ئەمانە لەژىر فشارىكى سىياسى و مېدىيىي چردا دەگۆرپىن و" ئەوہ تا لەسالى ۱۹۷۳دا ھاورپەگە زىازىي بەتەواويى لە (رېئىشاندىرى) دەستنىشانكارى پزىشكىي دەروونىي) دەسپردىتەوہ.

جا ئەم كارە چۆن رپوويدا؟

لۆببیه کانی هاوپه‌گه‌زبازیی و پیشی‌لکردنی زانست.

له‌ناوه‌راستی نه‌وه‌ده‌کانه‌وه، جیهانی رۆژئاوا

به‌رزبونه‌وه‌یه‌کی خیرای له‌بزوته‌کانی په‌سه‌ندیستی سیاسی به‌دی کرد. له‌که‌ناری ئەم په‌وتانه‌شدا بزوته‌کانی "شۆرش له‌پیناو مافه‌کانی هاوپه‌گه‌بازاندا" و هه‌ولدان بۆ به‌یاسایی کردنی هاوسه‌رگه‌رییان و، بانگکردنی هه‌موو هاوپه‌گه‌زبازان بۆ راگه‌یاندنی ئاراسته‌کانیان و، پراکتیزه‌کردنی له‌ژیانی گشتیدا به‌بێ سلکردنه‌وه و، جیکردنه‌وه‌ی له‌نیو پرۆگرامه‌کانی خویندندا وه‌کو مه‌یلیکی سروشتی، دروستبوون.

یاخود به‌ده‌ربرینی "نیکۆلاس کامینگز"، سه‌رۆکی ده‌سته‌ی ئەمریکی بۆ پزیشکیی ده‌روونی (APA) بۆ سالی ۱۹۷۹: "ئه‌وه‌ی ئەم‌پرۆ حوکم ده‌کات زانست نییه، به‌لکو په‌سه‌ندیستی سیاسیه".!

ئەم قسه‌یه‌شی وه‌کو وه‌لامدانه‌وه‌یه‌ک بوو بۆ په‌تکردنه‌وه‌ی به‌رده‌وامی پزیشکانی ده‌روونی "ده‌رباره‌ی توانای چاکبونه‌وه له‌مه‌یله هاوپه‌گه‌زییه‌کان و دانانی به‌"حه‌زو ویستیکی سروشتی به‌جۆرێک پێویستی به‌ده‌ستپه‌ردانی چاره‌سه‌ریی نییه، ته‌نانه‌ت لای ئەوانه‌ش که خۆیان ئاسووده‌نین به‌و دۆخه.

ئەمه‌ش به‌پوونی له‌دانیشته‌کانی ده‌سته‌ی ئەمریکی بۆ پزیشکیی ده‌روونییدا ده‌رکه‌وتوو، که ئەم ده‌سته‌یه له‌حه‌فتا‌کانی سه‌ده‌ی رابردوووه "بلاوکاری (پینیشاندهریده‌ستنیشانکار تی‌کچوونه ده‌روونییه‌کانن.

چاره سهرکاری دەررونیش "جۆزیف نیکۆلۆسی" به ناوی مافه کانی
مروڤه و په سهندیته سیاسیه وه "ته م" "جهنگه ی دژی
مروڤایه تی" په تکر دوو ته وه و وتویه تی: "وه کو پسرپوړیکی دەررونیه که
چاره سهری که سانیک ده که م له ره گه زی نیرن و خاوه نی مه یلی
هاورپه گه زبازین" هه ستم به ترسیکی زور کرد کاتیک جووله ی هاورپه گه زبازانم
بینی چۆن جیهان قایل ده که ن که که سی هاورپه گه زباز تیگه یشتنیکی
تایبه تی له لایه ن ره گه زی مروڤه وه ده ویت و، پسرپوړانی پزیشکی
دەررونیش روئیکه کاریگه ریان له مه دا بینیه ."

هه ره مه شبوو "د.سام جه ی ماکفارلاند" له وتاریکدا که له پیگه ی
دهسته ی نه مریکی بو پزیشکی دەررونیدا بلاویکرده وه "دوو پاتیکرده وه و
وتی: "زانستی دەرروناسی هاوکاری کومه لگه ی کرد بو قبولکردنی
هاورپه گه زبازیی."

دواتر نه م کاریگه ریه دریزبوویه وه تا نه وه ی مندالان و
هه رزه کارانیشی گرتیه وه، له نه نجامی په واجدان به هاورپه گه زبازیی و
وه سفکردنی به مه یلیکی سروشتیه .

نه و پره وپیدانه ی له ته مه نیکی بچوکه وه ده ست پیده کات
به شلگیری شوناسی سیکسی دهناسریتیه وه و، ویستی تاقیکردنه وه و
ناسینه ی سیکس دتییدا به رجه سته ده بیت.

که هر ئەمەشە بوو تە ھۆی بەرزبوونەو ھەی پراکتیزەکردنی سیکسی ھاوڕەگەزبازیی بەشیوھەیکە بەرچاوی و ھەرگرتنی مۆرکی قبۆلکردنی کۆمەلگەیی.

وەک لەپەپھەرئیکی تووژئینەوھەیشدا کە مامۆستای زانستی کۆمەلناسی "نامی باتلەر" بلأویکردووەتەوھە وتیایدا بەھەمووئەو تووژئینەوھە لیکۆلئینەوھەیانەدا چووھەتەوھە کە لەسالی ۱۹۸۸ ھوھە بلأکراونەتەوھە و باسیان لەرپژەری ئەو کەسانە کردووە کە ھاوژئینیکی ھاوڕەگەزبان ھەیکە لەئەمریکادا، ئەو خانمە تووژەرە بۆی دەرکەوتووھە رپژەکان لەسالی ۱۹۹۱ ھوھە چەند ھیند دەبن.

بەو واتایەیکە بلأوبوونەوھە لۆببیاتی ھاوڕەگەزبان لەمیدیا و لەخویندندا "ھاندەری ئەم مەیلە بوونە و، کاریگەرییەیکە زۆریان ھەبووھە لەسەر ئاساییکردنەوھە ھەلۆئیس تەبەرامبەر ھاوڕەگەزبازیی و بلأوبوونەوھە.

ئیس تەبا لەجیھانی نوئی گەریین و بچین بۆ مپژوو و ئەنپروپۆلۆجیا..

تەبەیکەوھە تەماشای ۸۶ رۆشنپیری جیاواز بەدرپژایی ھەموو مپژووی مرۆفایەتەیکەین!

ئەمەبوو زانای ئەنپروپۆلۆجیا لەزانکۆی ھارڤارد، "جۆزف ئونوین"، پپی ھەستا.

پوخته‌ی توڙينه‌وه‌که‌ی ئوروين ئه‌وه‌یه که به‌ریابوونی
شارستانییه‌ت هه‌میشه په‌یوه‌ست بووه به‌چالاک‌ی سیکیسی بالآوه ،
به‌پیکوپیک‌ی سیکیسی و کورت‌کردنه‌وه‌ی پراکتیزه‌کردنی ته‌نها
له‌په‌یوه‌ندی قه‌تیس‌کراوی نیوان دوو پره‌گه‌زه‌که‌دا.

هه‌روه‌ک ئوروين گه‌یشتووه‌ته ئه‌و دهره‌نجامه‌ش که "هه‌په‌مه‌کی
سیکیسی له‌دهره‌وه‌ی بازنه‌ی هاوسه‌رگیری" و به‌رزبوونه‌وه‌ی پراکتیزه‌ی
سیکیسی نازاد" هه‌میشه هاوکات بووه له‌گه‌ل ده‌ستپیکردنی دارووخانی
شارستانییه‌ته‌کان وه‌کو شیوازیکی دووباره‌بووه‌وه له‌میژوودا.

دهرباره‌ی "جۆن دیمیلیۆ"ش، مامۆستا له‌زانکۆی ئیلینوی
له‌شیکاگۆ، ئه‌وا دووپاتی ده‌کاته‌وه که پیشتر و به‌دریژایی میژوو" نه‌بووه و
نه‌کراوه هاوپه‌گه‌زبانان به‌م چرییه بوونیان هه‌بیّت.

هه‌روه‌ها ئه‌فسانه‌ی سروشتیبوونی مه‌یله سیکیسیه
هاوپه‌گه‌زییه‌کان بۆ مه‌رامی سیاسی به‌کاره‌ینراوه و، بلآوبوونه‌وه‌ی
هاوپه‌گه‌زیایی هیچ نییه ئه‌نجامی میژووی نوێ و، په‌یوه‌ندییه‌کانی
سه‌رمایه‌داری و سیسته‌می کارکردنی نازادی ئه‌و سیسته‌مه نه‌بیّت.

هه‌روه‌ک دیمیلیۆ پێی وابوو ئه‌م حاله‌ته بووه‌ته هۆی هه‌لوه‌شانی
شیرازه‌ی خیزانی جارن" که به‌ته‌واوه‌تی پشتی به‌خیزان وه‌کو ناوکی
کۆمه‌لگا به‌ستبوو، تیایدا پراکتیزه‌ی سیکیسی به‌شیوه‌یه‌کی بنه‌په‌تی
به‌ستراوو به‌زۆربوون و به‌ره‌مه‌ینانی وه‌چه‌وه.

بە و پىيەى خىزان پاىەى چالاكى ئابورىى و كۆمەلەيتىى بوو،
بەلام پاش بالادەستبونى سىستىمى سەرمايەدارى "خەلكى گۆران بۇ تاك
و، توانرا بەشىۋەيكە بژىن كە بەخاۋەنى "شوناسى
تاكەكەسىى "ۋەسفىكرىن.

ھەرۋەھا ۋەك چۆن بەياننامەى بزاۋتى فەرەنسى خۇپىشاندان
لەپىناۋ ھەموۋندا گوزارشتى لىكرد: "ئەۋ ھۆگرىەيەى ئىستابە جىندەرەۋە
ئامازەيەكى پوون و پرەوانە لەسەر ئەۋەى كە پرەنگە بۇ يەكەمجار
لەمىژوودا" كۆمەلگايەك ھەبىت لەبنەرەتدا گرنگى بەمانەۋەى نەدات، كە
بەدىارىكراۋى لەپىكگە يىشتنى نىر و مىدا بەدى دىت. "

پەرستنى جەستە ياخود پزگار بوون؟

"جادوۋى" ھەزو خواستە ھەستىيەكان و مەستىى جەستەىى و
چىژەكان دەگوزارىنەۋە بۇ پىشەۋەى دىمەنى سىياسەتى ژيان "گوایە
ئەمانەن مەبەستى كۆتايى ژيان" پاشان جەستە دەخرىتە پىنگەيەكى تاك و
ناۋازەى واۋە كە لەجىھاندا ھىچ قەۋارەيەكى دى پۇلىكى لەو جۆرەى
نەدرابىتە پال. "

زانای كۆمەلناسى پۇلەندى "زىگمۆىنت پامان" بەمجۆرە ۋەسفى
جىھانى نوى دەكات.

ئەو ژيانەى شارستانىيەتى پۈژئاوايى خۇى تىخستووه تا ئووهى
بەچىژە بىسنوورەكانەو، بەئازادىيى مامەلەكردن بەجەستەو ھەرچۆنىك
مروڤ ويىستى و، بەشوناسە سىكسىيە سەيروسەمەرەكان بەلاى تاكەكانەو
سەرقال بوو، ئىدى بوونى خۇشى لەبىرىدووتەو.

چونكە ھەز و چىژەكان تەواوانبن و، بەردەوام داواى تىركردن
دەكەن و ھەمىشە لەبابەتتىكى تىركردنەو دەگويزىنەو بۆ بابەتتىكى دى.
ئىدى بلاو بوونەو ھاوړەگە زىازى بەمجۆرەبوو.

بەجۆرىك ھىچ نەبوو جگە لەنیشانەيەك لەنيو چەندىن نىشانەدا،
لەسەر كۆمەلگايەك كە چىژەكان بەھىلاكيان بردووه و، يانە شەوانەكان
خواردوويانە و، بەھوى سەرقالى بەمانەو ئاگاي لەپرسىيارە گەرەكان و،
پىكھاتەى كۆمەلایەتى تەندروسئەمە يەكەم بى ئاگايە لەپرساندنى واقع
فيكر و كاريگەرىي ئەم جۆرە فيكرانە لەسەر داھاتووى و مانەو ھى نەماو.

لەسەر كۆمەلگايەك تىايدا تىكچوونە دەروونىيەكان بوون
بە "پراكتىزەكراوىي شازادانە" و، نىشانەكانى لاوازي كۆمەلایەتى گۆراون
بۆ "ئازادى تاكەكەسىي".

جا ئايا ئىمە داھاتووى خۆمان لەكارەساتبارىي واقعىك
پزگاردەكەين كە بەچاوى خۆمان سەرەنجامى خراپىمان لەگەلانى ديدا
بىنيوہ؟!

يا ئەو ەتا ھۆگىرى لاوازى و ژىردەستەيى بە زۆرى زالەكەي كارى
خۆيمان پىدەكات“ تا دواتر پاش چەند سالىك خۆمان ببىننەو ە بە كۆمەللىك
لە ناوبەر دەوردراوين“ كە بىرى كەسانى دى و شىوازى ژيانى كۆمەلئايە تىيان
بۇ ھىناوين.

بۆھیلەکان وایان لیکردم ئەو کارە بکەم.. جا ئایا دەکریت مەرۆڤ بەسروشت ھاورەگەزباز بیت؟

بۆھیلەکانم وایان لیکردم ئەو کارە بکەم!

من ئاوا لەدایکبووم!

تەنانەت ھەندیک لەئازەلانیشت ھاورەگەزبازیی پراکتیزە دەکەن،
بۆیە ئاسایە ئیمەش پراکتیزە ی بکەین!

بەشیك لەھاورەگەزبازان نمونە ی ئەم وتانە دووبارە دەکەنەوہ
تا لەکۆتاییدا بگەنە ئەوہی کە: "ھیچ رینگایەکی دی نییە لەجگە
لەھاورەگەزبازیی" و،

بەتێپەرپوونی کات، ئەم چەمکانە بوون بەبیروباوہرگەلێک کە
زۆرێک باوہرپیک پتەویان پێی ھەیە.

مەیلە ھاورەگەزییەکان لای ئەوان ھیچ نین جگە لەسروشتیکی
بۆماوہیی لەترشی ناوہکی مەرۆڤدا (DNA)، کە مەرۆڤ پێوہی لەدایک دەبیت
و، ناتوانیت ئەو ھەستە ی لێ لابریت یاخوہ بگۆردریت چ جایی ئەوہ
لەسەری سزا بدریت.

جا ئیدی ھەندیک بەرەش پێستی ی یاخوہ سپی پێستی و یانیش
بەھاورەگەزبازیی لەدایک دەبن و، تەنھا ئەوہندەیان لەسەرە پازیی بن بەو
بۆھیلانە ی تیا یاندا دانراوہ.

ئاخۇ ئەمانە تا چەندە راستن؟

هەلبەستنى تويژىنەۋەكان

سالى ۲۰۱۵، تيمىك لە تويژەران لە زانكۆى كالىفورنيا ھەستان بەپراگە ياندنى بوونى چەند نيشانە يەكى سەروو بۆھيلىكى كە پۆلىكى راستە وخۆيان لە مەيلە ھاوپرەگە زىيە سىكسىيە كاندا ھە يە.

ھەر زوو گوڤارى Nature ى بە ناوبانگ و چەند پىنگە يەكى زانستىي ئەلكترونىش بە دوای ئەودا "بە جۆش و خرۆشە ۋە پىشوازيان لە ھەوالە كە كرد.

بەلام، چەندىن لىكۆلەر گومانىان خستە سەر ئەنجامە كانى تويژىنە ۋە كە، ھاوشىۋە ى نووسەرى زانستىي بە پىتانى "ئىد يۇنگ"، كە ھەندىك لە ۋە ھەلانى بۆ دەر كەوت و ئاشكرای كردن و پرونىكردە ۋە كە ئەو تيمە خۆيان لە ھەندىك ئەزمونكارىي ديارىكراو لاداۋە ۋە ھەندىكى دىيان ھەلبژاردوۋە "بە مەبەستى سازان لە گەل ئەو لۆگارىتمانە ى تويژىنە ۋە كە دا كە پىشتر لە لايەن خودى تيمە كە ۋە دانراۋە.

پاش چەندىن پىداچوونە ۋە ى يەك لە دوای يەكيش، مامۆستای زانستى بۆھيلىكە كان "جۆن گرىلى"، رەخنە يەكى ئاراستە ى تويژىنە ۋە كە كرد، كە بە لىدونى تيمى ھەمان ئەو تويژەرانە دەر بارە ى ھەلە ى

تویژینه وه که کۆتایی هات و، دانیان به وه دا نا که تویژینه وه که له پرووی زانستی و ئاماریشه وه نات ه واه و که موکورتیی تیدایه .

سه ختی تویژینه وه کان

ئیسنا با پرسپاریکی ریشهیی دیکه بپرسین، ئایا ده کریت پۆژیک له پۆژان بگهینه بۆهیلکی دیاریکراو بیسه لمینیت که هاوهره گه زبازی خهسله تیکیره فتارییه به بنه ره تیکی بۆهیلیه وه و، وا له مرۆف بکات به رپرس نه بیته له کرده وه کانی؟

سه رهتا ده بیته جیاوازی بکهین له نیوان (بۆهیله بۆماوه بیه کان) و له نیوان (ره فتاریی کردارییدا).

ئه گهریش بمانه ویت بۆهیله کان له نزیکه وه بناسین و پۆلیان بزانی، ئه وا مامۆستای تویژینه وه خیزانییه کان له زانکۆی نبراسکا، "دۆگلاس ئه بۆت"، وه لآمان پیشکەش ده کات و پروونیده کاته وه که بابه ته که به وجۆره نییه "چونکه گه ران به دواي بۆهیللی هاوهره گه زبازیدا کیشه یه کی گه وره ی تیدایه ئه ویش ئه وه یه که تویژینه وه بۆهیللیه ره فتارییه کان (Behavioral Genetics) "به شیوه یه کی یه کلاکه ره وه دیاریکه ری ره فتاری مرۆبی نیین" به وجۆره ی که بۆهیلکی دیاریکراو نه خوشییه کی ئه ندامیی دیاریکراو دیاریده کات.

ھەروەھا ئەبۆت دەشلىت كە: "زۆرىك لەخەلكى پىيان وايە بۆھيئەكان دەبنە ھۆى رەفتارىكى دەروونى دارپژراو، بەلام بابەتەكە بەوجۆرە نىيە. لەزۆربەى حالەتەكاندا" رەفتار لەكارىگەرىيەكى بۆھيئى كارلىككەر لەگەل كارتيكەرى دىكەى ژىنگەى و ئازادى وىستى مرقۇفەو بەرھەمدىت. كاتىكىش ناونىشانى پەپەكان دەخوئىنەو (بۆھيئى X دەبىتە ھۆى رەفتارى Y)، ئەوا ئەمە زىادەپەوييەكى ئىجگار مەزنى تىدايە كە خەلكى ئاسايى برواي پىدەكەن. بەلام بۆھيئەكان راستەوخۆ نابنە ھۆى رەفتارەكان، بەلكو بۆھيئەكان لەزنجىرەيەك پروسەى كىمۆزىندەى درىژدا" كۆدى ئەو پىرۆتىنانە پىكدەھىنن كە لەكۆتايىدا ھەندىك كارىگەرىيان لەسەر رەفتار دەبىت. بەلام بازدان لەبۆھيئىكى پىناسەكراو و زانراو ھە بۆ رەفتارىكى دىارىكراو بابەتتىكى دارپژراو و زۆر ئالۆزە."

ئەمە رىك ئەو ئەنجامەيە كە نوئىترىن توئىژىنەو ھەكانى بوارى چەسپاندنى بۆھيئى ھاوپرەگەزبازى پىي گەشىتوون و، پسپۆرى بۆماو ھەزانى "ئەندىريا جانا" سەرۆكايەتى كردوون.

لەسالى ۲۰۱۹دا ئەنجامەكانى ئەم توئىژىنەو ھە لەگۆڤارى (Scince)دا، كە گۆڤارىكى ئاست بەرزە لەتوئىژىنەو ھە زانستىەكاندا، بىلاوكرايەو ھە.

(جانا) لەتوئىژىنەو ھەكەيدا پىشتى بەپىشكىنى جىنۆمى مرقۆى ۹۳ھەزار مرقۇفەو ھەويلايەتە يەكگرتو ھەكان و بەرىتانىا و سوئىد بەستو ھە" تا لەكۆتايىدا بگاتە ئەو ھەى شتىك بوونى نىيە بەناوى بۆھيئى ھاوپرەگەزبازى و، ھاوپرەگەزبازى بۆھيئى ھەكو ھەموو خەسلەتە رەفتارىيەكانى

دى“كۆمەلئىك كارتىكەر كۆنترۆللى دەكەن و”پىكھىنەرى بۆھىللى ئەم كارتىكەرئەنەش تەنھا ۸ بۆ ۲۵٪ى ئەم رەفتارە كىدارىيە پىكەدەھىنەت.

ھەرۈھا گەر گىرمان واشمان دانا كەسانىك ھەندىك بۆھىللىان ھەبىت پالىان پىۋە بىنەت بۆ ئەو حالەتە“ئەوا رىژەى ئەو بۆھىللىانە لەو پالىنانەدا كەمترىن رىژەىە و، بەشە گەرۈترەكە خۆى لەژىنگە و ئەو كارتىكەرە كۆمەلئەتەيانەدا دەبىنەتتەۋە كە مرۆقى تىدا گەشەدەكات ياخود چواردەۋرى دەدات.

كارتىكەرە كۆمەلئەتەيەكان.. يادنامەكانى رىگای بەرەو

ھارپەگەزىازىى..

پزىشكان پىمان پادەگەيەنن كە زۆربەى نەخۆشىيە ئەندامىيەكان و رەفتارە مرۆيەكان پىكھىنەرىكى بۆھىللىيان تىدايە.

بەلام ئەم بۆھىلە ئەۋە ناگەيەنەت كە زۆر لەمرۆق بكات بۆ ئەنجامدانى شتانىك بەدەر لەۋىستى خۆى.

چونكە بۆھىل و اتە (ئامادەيى) ئەم كەسە يا ئەۋى تر بۆ تووشبۈۈن بەنەخۆشى شەكرە ياخود شىرپەنجەى سى يا تەنەت ئەۋەى كە ئالۋودەى ماددە كحولىيەكان بىنەت، بەلام ئەمە ئەۋە ناگەيەنەت كە ئەۋە ھەتمەن ئالۋودەى كحول دەبىت!

"دەيفىد شىنك" ى نووسەرى ئەمىرىكى پۇلى ژىنگە پووندەكاتەو و ئەو ى كە بەرپىسىارى يەكەم و گىرنگىرەنە لەرەفتارەكان لە پال ئارەزووكانى نەفسى مرۇفدا" وە لەسەروو بۇھىلەكانەو ى و دەئىت: "سەرەپاى بۇھىلەكان وەكو دەستىنوسگەلى تەواو و كامل، بۇھىلەكان وەكو دوگمە و كىلىلى كۆنترۇلكردنى دەنگ وان لەستۇدىۇكانى تۇماركردن. ئىمە سىفەتەكانمان بەشىو ى كى راستەوخۇ لە بۇھىلەكانمانەو وەرنانگىرەن، بەلكو سىفەتەكان لەرېگە ى پىرۇسە ى دىنامىكى كارلىكى نىوان بۇھىلەكان و ژىنگە ى كۆمەلایەتتەو ى پىشەخەن.

ھەرەكەت لە جىھانى كارلىككردوى نىوان بۇھىلەكان و ژىنگەدا" تاكو ئىستاش جىاوازىيە بۇھىلەكان بەشىو ى كى سەنتەرى گىرنگىيان ھە ى، بەلام بەتەنھا خۇيان" بۇھىلەكان دىاريناكەن ئىمە كىن. " ئىدى ئەمە ى ومان لىدەكات پىمان وابت كە كارتىكەرە كۆمەلایەتتەكان لە بۇھىلەكان زىاتر و بەرادە ى كە بەراورد ناكىت" كاردەكەنە سەرئاراستە ى پووكردنە ھاوپرەگەزبازى!

دەكرىت خىزانىش پۇلىكى گەرە لەم بابەتەدا بگىرەت.

چونكە ھەرەكەت توىژىنەو ى كە دوپاتىدەكاتەو ى غىابى باوك ياخود دايك بەئامازە ى ك بۆ پووكردنە ھاوپرەگەزبازى دادەنرەت، بەرپۇزە ى زىاتر لە 20% بەراورد بەو كەسانە ى لەگەل دايك و باوكياندا دەژىن.

لەتوىژىنەو ى كى دىكەشدا كە پۇلى تەوەرە ى باوك لەرېكسىتى مە ىلە سىكسىيەكانى مندالەكانىدا دەردەخات" 84% ى

هاورپه گه زبازانی نیر دان به وهدا دهنین که باوکیان له مندالیاندا گرنگی پینه داون“ به راورد به تهنه 10٪ ی نه و که سانه ی هاورپه گه زبازنین.

به جوریک واته رهق مامه له کردنی باوکان په یوه سته به هیزی رهفتاری هاورپه گه زبازیه وه لای نه و که سانه ی ره گه زی نیر که هه میسه به هیتر و تاییه تر له ره گه زی می گوزارشت له هاورپه گه زبازیان ده کن“ هه روه که نه مه له توژیینه وه یه کی به دوا داچوونی سالی ۲۰۱۶ شدا هاتوه که دربارهی سیکسی دلخوازبووه لای هه ردوو ره گه ز.

له پال خیزاندا، بازته کانی هاورپیانیش پۆلیکی به رچاو ده بینن، به تاییه ت گه ر له مندالیدا دستدریژیکردنیکی سیکسی بوونی هه بوویت.

به لام سه باره ت به قابیلیه تی کۆمه لگایی و ره واجدان به هاورپه گه زبازیی له میدیادا گوايه که بۆ هه ندیک که س قه ده ریکی حه تمیه، نه وه یه ئیدی گه وره ترین پۆل له پۆله کانی ناشته وایی کۆمه لگایی ده بینیت“ تا نه و ئاسته ی مامۆستای زانستی کۆمه لناسیی “نامی باتلر” له میانه ی به دوا داچوونی هه مو نه و توژیینه وانه ی باسیان له ریژه ی هاورپه گه زبازان له ویلیه ته یه گگرتووه کان کردوه له سالی ۱۹۸۸ هه “گواستویه تیه وه و بۆی ده رکه و تووه که ریژه کان له سالی ۱۹۹۱ به دواوه به شیوه یه کی توانیی نه ک هیلیی“ به رزده بیته وه، نه ویش نه و ماوه یه یه که بانگه وازی میدیایی هاورپه گه زبازیی تیایدا چالاک بوو.

ھاۋرەگە زىيى بەتەنھا ناۋەستىت!

يېگەم بدە پرسىيارىكى دىكەت دەربارەى بۆھىئەكان لى بېرسىم،
بەلام ئەمجارە پەيوەست بەئارەزۋو بۆ مندالان.

ئەى كۋانى مافى دەستدرېژىكەرانى سەر مندالان لەم نېۋەندەدا؟!

چۈنكە ژمارەيەك بەلگە بونونيان ھەيە لەسەر ئەۋەى حالەتى
بوونى ئارەزۋو بۆ مندالان (pedophilia) لاي ھەندىك كەس پەفتارىكى
بۆماۋەيى بۆھىئەيى، پىك بەو جۆرەى دەربارەى ھاۋرەگە زىيازى باسى لىۋە
دەكەن.

جا ئايا دەكرىت (پىدۆفلىيا) بە مافىكى سروسىتى ئەو كارتىكەرە
بۆھىئەيى لاي ھەندىك كەس ھەيە دابنرىت؟!

پىدۆفلىيا لەھەموو ياساكانى جىھاندا تاكو ئىستا بەتاوان و
دەستدرېژىكرىنى سىكىسى بۆ سەر ئازادى مندال دادەندرىت، تەنانەت گەر
خودى مندالەكەش قايل بووبەو پەيوەندىيە سىكىسىيە، چۈنكە قايل بوونى
كەسى پىننەگەيشتوۋ ئەرزىشى بۆ داناندرىت.

ئەمەش واتاي ئەۋەيە بۆھىئەكان پاساۋنن بۆ راستىتى پەفتارى
مرۆيى.

بەو پىيەى بۆھىئەل بەشىۋەيەكى حەتمى بەرپرس نىيە لەپەفتارىي
تاكەكەسىيى مرۆڧ.

جا وەك چۆن بوونى شتىكى پەيوەست بەبۆھىلەۋە
لەپىدۇفيلادا“چاۋ لەو بەرپرسىارىيە تىيە كۆمەلگاييەى خاۋەنەكەى
ناپۇشىت كە دەكەۋىتە سەر ئەستۋى بەھۋى ئەنجامدانى كارىكەۋە
بەۋىستى خۇى، بابەتەكە بۇ زۇرىكى دى لەو كارانەش ھەر بەۋجۆرەيە كە
ناكرىت بەرپرسىارىيە تىيە كان بەتەنھا بگە پىندىرتتەۋە بۇ بۆھىلە كان.

با نمونەيەكى پوونتر ۋە رىگرىن، دەربارەى ئالوودە بوون بە ماددە
كحولىيە كانەۋە، كە بەپىي پەيمانگاي نەتەۋەيى ئەمريكى بۇ ئالوودە بوون
بە ماددە كحولىيە كانەۋە، ئەم حالەتە خەسلەتتىكى رەفتارىيە تىايدا رىژەى
بە شدارىي پىكەپنەرى بۆھىللىى و پىكەپنەرى ژىنگەيى تا رادەيەكى زۇر لىك
نزيكن.

بەلام سەرەراى ئەمەش چارەسەركارى دەروونىي ھەلدەستىت
بەپىنمايى كردنى كەسى ئالوودەى كحول بۇ پىۋىستى دووركەۋتەنەۋە لەو
كارىگەرىيە ژىنگەبىيانەى دەبنە ھۋى ئەم رەفتارە و، بەۋەندە ناۋەستن
پىيى بلين كە دەكرىت مرۇفۇ لەبۆھىلە كانىدا شتىك ھەبىت ھانى بدات بۇ
خواردنەۋەى ماددە كحولىيە كان.

لېرەشدا جارىكى دى دەبىنن كۆمەلگا شەرم لەۋە ناكات لەرپىگەى
سنوردار كردنى پىكەپنەرە ژىنگەبىيە كانىەۋە “ رەفتارىك كە پىكەپنەرىكى
بۆھىللىى بەرپىژەيەكى دىارىكراۋ ھەيە

رەتبكاتەۋە!

چونکہ بہرپرسیاریہی تی کۆمہ لگا بہ تہنہا لہ سہر بۆہیللہ کان
ناوہ ستیت.

ئہی دہربارہی گیانداران چی؟

ہندیک بانگہ شہی ئہوہ دہکەن گواہی ہاوپرہگہ زبازیی لہ ناو
گیاندارانیشدا ہہیہ، ئہمەش وای لیدہکات بابہ تیککی ئاسایی بیٹ و ہیچ
زیانیک لہ پراکتیزہ کردنیدا نہ بیٹ.

بہ لآم ئہوہی لہ چاوی ئہوان دوورہ و نایبینن ئہوہیہ کہ پرفتاری
ہاوپرہگہ زبازیی لای گیانداران بہ وجۆرہی کہ لای ہاوپرہگہ زبازیی مروؤ
ہہیہ "بہ پالئہری ئارہ زوو و حەزی سیکیسی بۆ ہمان پرہگہ ز
پراکتیزہ ناکریت، بہ لکو ہندیک لہ گیانداران بہ ہۆکاری تر کہ زانایانی
گیانداران باسی لیوہ دہکەن" ئہو کارہ دہکەن.

وہک چۆن "سیراز ئہ دیس"، مامۆستای دہرووناسی لہ زانکۆی
ساو پاؤلۆ دہ لیت: "کاتیک دوو نیر پیکدہگەن گوزارشت لہ ویستیان بۆ
راگہ یاندنی کۆنترۆلکردن دہکەن نہک سیکیس."

وہکو زۆریک لہ پەپەرہ تویرینہ و ہییہ کان باسی دہکەن،
لہ ہۆکارہکانی ہاوپرہگہ زبایی لہ شانشینیی گیانداراندا ئہوہیہ کہ نیریک
کۆنترۆلکردن و دہسە لاتی خۆی بہ سہر نیرہکانی دیدا پادہگہیہ نیت و،
ہہ ژموونی خۆی بہ سہر ناوچہیہ کی دیاریکراودا پیشاندەدات و، نیرایہ تی
خۆی بۆ ئہو مییانہ دہسە لمینیت کہ بہ دوا ی بہ ہیزتریندا دہگہرین.

هەندىك جار: ئەو پەفتارە بەھۆى تىكچونى ھەستى بۆنكردنه وە
پودەدات ، كە لەلای ھەندىك لە ئاژەل بەرپرسە بەرپرسە لە وەرگرتنى نامە
سىكسىيەكان و جياكردنه وە و ديارىكردى مى لە نىر .

دكتور "ئەنتونىۆ باردۆ" ، مامۆستای پەوشتە زىندەبىيەكان
لەزانكۆى ناڤارى ئىسپانى ، ئەمە پووندىكاته وە و دەلئىت: "با
وردبىن" ھاوپرەگە زىبازىي لەنئو گياندراندا بوونى نىيە .بۆ مەبەستى مانە وە ،
ھەمىشە حەزى زۆربوون دەچئت بەرە و پەرەگەزى بەرامبەر ، لەبەر ئەو
بەھىچ شىوہىەك ناكرىت مەىلى ھاوپرەگە زىبازىي لەنئو ئاژەلئاندا ھەبئت ."

لەگەل ئەو ھەشدا ، دەكرئت كارلئىكى ھەندىك لەغەرىزەكان
بەتايبەت غەرىزەى ھەژمون"بئىتە ھۆى پەفتارىك لەھاوپرەگە زىبازىي
بچئت ، بەلام بەھىچ شىوہىەك ناكرىت وەسفى "پەفتارى ھاوپرەگە زىبازىي
گيانداران" بەسەر ئەم پەفتارەدا بېرئت .

ئىستا با نمونەىەكى سەىرتر پىشكەش بكەىن:

"ئایا غەرىزە سروشتىيەكان بەتەنھا خۆيان ديارىكەرى پەفتارى
سىكسى گياندارانن ، ياخود ئەو ھەتا كارتىكەرە كۆمەلایەتییەكانىش رۆلئان
ھەىە لەديارىكردى مەىلە سىكسىيەكاندا؟!"

لەىەكئك لەتاقىكردنه وەكاندا ، چەند زانایەك ھەستان
بەجياكردنه وەى كۆمەلئىك مەىمونی نىر لەداىكیان و ئىدى ئەو مەىمونانە
بەبئى بوونى داىك پىنگەىشتن ، پاش ئەو ھى گەورەبوون ، مەىمونىكى مىئى
لەپووى سىكسىيە وە قىبولكراویان خراىە بەردەست ، مەىمونه نىرەكان

تيامان و سهرسامانه دههاتن بهيه كدا، تهنانهت بهشيكيان ههولئى جووتيوون و وهچه خستنه وهيان له گهل مهيموونه ميه كه دا به لام شكستيان هينا.

كه واته ئه تويزينه وهيه ئه وهى سه لماند كه لاني كه م تا راده يه كه ربهفتارى سيكسى له ماوهى گه شه كردندا به ده سته هيندرئيت و تهنانهت لاي گياندارانئيش به شيوانزيكى گه وره ده كه ويته ژير كارى گه رى په روه رده كردنه وه له ته مهنكى بچووكه وه و، ربهفتارى سيكسى شتيكى چه سپاوى چيندراو نيه نه گوريت.

ئه گه ريش دانمان به ودا نا كه هه نديك له گيانداران هاوپره گه زبازى به و واتايه لاي مرؤف هيه دهناسن، ئايا ئه مه به به لگه يه كه له سه ر سروشتى بوونى هاوپره گه زبازى داده نريت؟

زورينه لاي زانايان له گهل ئه م به لگه هينانه وهيه دا هاوپرئين له به ر چه ند ربه چاوكاريه كه، له وانه كه ناكريت غه ريزه و ربهفتاره ئازه ليه كان له گهل هاوشيوه كانياندا له مرؤفدا بپيورين و، بانگه شه لى ئه وه بكرئت كه هه رچى ئازه لان ئه نجاميده دن سروشتى و ئاساييه.

بو نموونه، هه نديك له ئازه لاني هه مان جور يه كدى ده خون، جا ئايا ده كريت ئه م ربهفتاره بو مرؤف بگوازريتته وه تا له سه ر گوشتى مرؤفى براى بزى؟

هه روه كه هه نديك پشيله هه لده ستن به كوشتنى پشيله بچووكه كان تهنانهت گه ر به چكه لى خوشتيان بن، كه ئه ويش ربهفتارىكى غه ريزيه

لەپشیلەدا بەھۆی ھەندیک گۆرپانکاریی سايكۆلۆجی و ئەندامییەو، دووبارە
جا ئایا دەكریت ئەم رەفتارە بۆ مرۆڤ بگوازینەو؟

ھەمان شت بۆ رەفتارە سیکسیه ئازەلییەکانیش راستە کە
کۆمەلگای پۆژئاوایی پێی خۆش نییە (پراکتیزەیان بکات) و تا ئیستاش
دزیان دەجەنگیت!

چونکە ھەندیک لە ئازەلان سیکس لەگەڵ مەحرەمیاندا جیبەجی
دەکەن و، ھەندیکیان (دەستدریژی سیکسی زۆرەملی) و پراکتیزەدەکەن
و، بەنزیکی ھەموو ئازەلان فرەیی لەگەڵ مێیەکاندا پراکتیزەدەکەن!

جا ئایا دەكریت بوتريت ئەمە فیترەتی سروشتە چونکە ئازەلان
پراکتیزەیان کردوو؟!

کەواتە بۆچی پۆژئاوا رەفتاریکی وەکو فرەژنی بەنموونە
لە ئازەلان وەرناگریت، وەك چۆن ھاوڕەگەزبازی وەرگرتوو؟!

بەو پێیە لە یاسا پۆژئاواییەکاندا فرەژنی سنوردار و
رێگەپینەدراو، ھەچەندە رەفتاریکە ئازەلێش ھەر وەکو ھاوڕەگەزبازی
ئەنجامی دەدات.

ئەمە سەرەرای ئەو شت کە خودی فرەژنی کرداریکی مۆییە و
مرۆڤ خۆی ھەزاران سالە و بەدریژی مێژوو پراکتیزەیی کردوو.

که موکورتیه که له کویدایه ؟ !

که واته حاله که به م جوړه یه .

بوونی چەندین تووژینه وه که نایسه لمینن په یوه نندیه کی
راسته وخو له نیوان بو هیله کان و مه یله سیکسیه کانداه بیت .

میدیایه که سه ردیپه کان ساخته ده کات و ،

ژماره گه لیک به بی سه رژمی ری ورد ده وتریت ،

هوکارگه لی کومه لایه تی کارده که نه سه ر مه یله هاوپره گه بازیه کان
لای هاوپره گه زیازان .

ناژه لگه لیک به شیوازیکی هه له کاره کانیا ن ده کریته به لگه بو
سه لماندنی راستیتی گوشه نیگایه که .

جا چی ماوه بو قه ناعه ت پیهینانی مروقه به وهی که مه یله
سیکسیه کان ره فتاریکن به ویستی نازادی خوئی نه نجامده درینن ، نه گه رچی
کارتیکه ری زوریش به شداری له بریاره که دا بکه ن ؟

هه روه ها وشه ی (بو هیله کان) به ته نها ، به س نییه بو هه لگرتنی
به پرسیاریه تی له سه رشانی مروقی پیگه یشتووی ژیر ، هه روه که
به پرسیاریه تی سه رشانی خاوه نانی هه سستی پیدوفیلیا هه لته گیرا .

کهواته تاك هه‌میشه به‌پرسه له‌وکردار و په‌فتاران‌ه‌ی
سه‌ره‌نجام‌یک‌ی کیم‌یایی حه‌تم‌ی به‌ناوی (بۆهیل) “به‌تایبه‌تی دیارییان
نه‌کردوو ه .

مرۆڤ له‌سه‌ر کۆنترۆڵ‌کردنی خۆی و راست و ته‌ندروست‌کردن
په‌فتاره‌کان‌ی لێ‌پرسینه‌وه‌ی له‌گه‌ڵدا ده‌کریت و، به‌رام‌به‌ر کۆمه‌لگانه‌دا
لێ‌پرسراوه، پێش ئه‌وه‌ش له‌به‌رده‌م ئه‌و که‌سه‌دا راست و هه‌له‌ی بۆ لێک
جیا‌کردوو‌ه‌ته‌وه، له‌به‌رده‌م په‌روه‌ردگاریدا لێ‌پرسینه‌وه‌ی لێ‌ده‌کریت، که
فه‌رموشیه‌تی: ﴿بَلِ الْإِنْسَانِ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ، وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ﴾
القیامة: 14- 15 .

هاورہگہ زبازیی و نازادی نازاردانی نهوانی دی

"نازادی" .. نه و دروشمه پیکخراو و کومه لهکانی پالپشتی مافی
هاورہگہ زبازان بهرزیانکردووہتهوه.

دهی کاتیک دوو کهس بهویستی نازادی خویمان بریاردهدهن
پیکهوه بژین، ئیدی دژ وهستانهوهیان له پای چی تا نه وکاتهی هیچ کهس
لهوانهوه زیانیک پیینهگات؟

جا ئایا هر بهراستی دهکریت هاورہگہ زبازیی نازادانه و بهبی
نهوهی هیچ زیانیک بگهیهنیت، لهگهله کومه لگادا بژی؟

زمانی ژمارهکان!

بادهست بکهین بهزمانی ژمارهکان..

با نمونونهکی دی جیا له هاورہگہ زبازیی وهبرگین که نهویش
خواردنهوهی مهیه..

پراکتیزهکردنی نازادی کهسیتی له خواردنهوهی مهیدا" وای کرد
سالی ۲۰۱۰ و بۆ چارهسه رکردنی نه و نه خوشییانهی له و بهکارهینانه
زۆرهی مهیهوه بهرههه دین، نرخهکهی بهبری نزیکهی چارهکیک تریلیون
دۆلار لهسهه باجدهران له ویلایهته یه کگرتووہکان بکهویت.

ههروه‌ها چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌کانی به‌ره‌مهاتوو
له‌جگه‌ره‌کیشانه‌وه له‌ویلايه‌ته یه‌گگرتوو‌ه‌کان، سالانه نزیکه‌ی ۳۰۰
میلیاردۆلاری تیده‌چیت.

سه‌بارت به‌هاورپه‌گه‌زبازیش، له‌تویژینه‌وه‌یه‌کی ئه‌نجوو‌مه‌نی
تویژینه‌وه‌ی خیزان له‌ئهمریکا ده‌رباره‌ی زیانه‌ته‌ندروستییه‌کانی
هاورپه‌گه‌زبازی" که‌تیایدا پشستی به‌ئاماره‌کانی "سه‌نته‌ری زالبون به‌سه‌ر
نه‌خۆشییه‌کاندا و خۆپاریژی لئیان" به‌ستوه‌" دووپاتیده‌کاته‌وه که:
هاورپه‌گه‌زبازی ئه‌وه‌که‌سانه‌ی پراکتیزه‌ی ده‌که‌ن دووچاری ژماره‌یه‌کی زۆر
ده‌دی جه‌ستی و ده‌روونی ده‌کات، (به‌گه‌واهی) لئیدوانه‌کانی خودی
ده‌سته‌کانی پالپشتیکه‌ری هاورپه‌گه‌زبازان.

تویژینه‌وه‌که‌ ده‌خال ده‌خاته‌روو به‌پیی وه‌سفی ده‌سته‌کانی
پالپشتیکه‌ری هاورپه‌گه‌زبازان که‌نه‌یانتوانی نکولی له‌پراستییه‌پزیشکییه‌کان
بکه‌ن، که‌پئویسته‌هاورپه‌گه‌زبازی پیاو و ژنیش له‌گه‌ل هاوبه‌شه‌که‌یاندا
بیخه‌نه‌به‌ر باس و گه‌فتوگۆی له‌سه‌ر بکه‌ن، بۆ نمونه‌نه‌خۆشی که‌میی
به‌رگه‌ری_ئایدز.

ئالووده‌بوون به‌مادده‌هۆشبه‌ره‌کان و مه‌یه‌وه.

خه‌مۆکیی.

ئەو نەخۆشپىيانەنى لە پېڭگەنى سېكسەو دەگوازىنەو.

شېرپەنجەنى كۆلۆن و پرۆستات و گونەكان و مەك.

تا دەگاتە توندوتىژى خىزانى.

ھەر بەپى تۆيژىنەو ھەر گەبازان لەكەسانى دى زياتر

ئەگەرى پووبەپوونەو ئەم شتانەيان ھەيە.

با تەنھا يەك (شت) لەم لىستە تۆقېنەرە ھەر بگىرەن ، ئەويش ئەو

نەخۆشپىيانەن كە لە پېڭگەنى پراكتىزە كەرنە سېكسىيەكانەو دەگوازىنەو.

دەبىنەن ئەمىيان سالى ۲۰۱۰ بەبرى ۱۶ مليار دۆلار لەسەر

باجدەرانى ئەمىرىكى كەوتووە.

ئەم ژمارەيە بەشېكە لەو تېچووەنى دەكەوئتە سەر ھەموو

كۆمەلگا، بەھۆى پراكتىزە كەرنە ئازادى كەسەتتە بەشېك لە تاكەكانىيەو،

بەبىيانوى ئەوەنى كە ئەوان زيان بەكەس ناگەيەنن.

ئەمە سەرھەراى ئەو تېروانىنە كورتبىنەنى بۆ زيان ھەيە كە واى

وئىنا دەكەت تەنھا زيانى راستەوخۆى ھەبەت.

لېرەدا ھەندىك دەپرسن: بۆچى دەبەتتە من تېچووى چارەسەرى

كەسانىك لەئەستۆبگرم كە بەويستى خويان بېياردەدەن شتانىك

ئەنجامدەن كە زىانى جەستەيى و دەروونىيان لەپرووى پزىشكىيەو
سەلماو؟

بۆچى ھاۋلاتىيەك كە پەوشت و پەفتارى پاست و سەقامگىرە
باجى ئارەزوو و ھەلەشەيى كەسىكى دى بدات كە ناتوانىت ئارەزووكانى
دابمركىنىتەو؟

بەكردارىيش ئەم پرسىيارە لەتوئىزىنەوئەيەكدا كە سالى ۲۰۱۵
بلاۋكرايەو، پووبەپرووى ۴۰۰۰ بەپىتانى كرايەو و تىايدا نىكەى زىاتر
لەنىوئەيان پىيان وابوو كە نابىت بىمەى تەندروستىي بىبەرامبەر ئەو
كەسانە بگىتەو كەبەوىستى ئازادى خۆيان پەفتارگەلىك ئەنجامدەدەن
كە ھەپەشە لەتەندروستىيان دەكات، بەدىارىكرائوئىش خواردنەوئەى مەى و،
جگەرەكىشان و بەكارھىنەنى ماددە ھۆشبەرەكان و، ئەو خووہ
خۆراكىيانەى دەبنە ھۆى قەلەوىي.

كە ئەمىش واتا مشتومپ دەربارەى سنورى ئازادىي لەم دەروازە
و دەرگايانەو دەوبارە گەپىندراوئەتەو نىو مەيدانى واقىيەى.

بەلام پرسىيارىكى دى لىرەدا ھەيە، ئەوئىش ئەوئەيە كە: ئايا ئەو
كىشەيەى تووشى كۆمەلگا دەبىت تەنھا ئابورىيە؟

بەواتايەكى دى

گەر بېتو ھەر يەككە لەو كەسانە گەر بە تيۆریش بېت تيچووی
ماددی چاره سەرکردنی خووی لەو نەخۆشییانە بگریته ئهستو كه
لهخواردنهوهی مهی یاخود سیكسهوه تووشی دهبن" ئایا بهمه
کاریگه ریهه کانی هاوپهگه زبازی لهو سنووردهدا دهووستن؟

به داخهوه ! چیرۆكه كه لیرهدا ناووستیت!

مندالی هاوپهگه زبازان!

پیش چهند سالتك، دهنگی دهسته پالپشتیکه ره کانی
هاوپهگه زبازی بۆ داواکردنی رینگه دان به هاوسه رگیری کردنیان
به رزبوویه وه، پاش ئه وهی ئه وهیان بۆ به دی هات، جاریکی دی دهنگیان
به رزبوویه وه و ئه مجاره بۆ داواکردنی رینگه پیدانیان به بنیاتنانی خیزان،
ئویش له رینگه ی مندال گرتنه خو یاخود به کری گرتنی مندالان، یانیش
چاودیریکردنی مندالی یه کیکیان له گه ل هاوبه شه که یدا له هه مان په گه ز.

دروشمی به رزکراوهی ئه وکاتیش بریتیبوو له: "داوا یاسایه ک

ده که یین رینگه بدات به هاوسه رگیری کردن به پیکهینان و بنیاتنانی خیزان."

به لآم دروشميكي له م جوړه، گهر پيش چهند ده ساليكي
پيشووتر بوايه سهر و ريزه پر درده كهوت، پيش ئه وهى ببيته مانشي تي
يه كه م له پوژنامه گه وره كاندا.. بوچي؟

چونكه هاوسه راني هاوپره گه زبازي هه مان په گه ز ناتوانن مندا
بخه نه وه، بويه پيوستيان به برياريكي دادا گيه ريگه يان بدات ياساكاني
سروش ت بخه له تينن، تا هه ستن به دروست كردني خيزان.

به لآم، گهر مروځ بشتوانيت ، له وديوي ياساكاني بايه لوجييه وه
بيته وه وپيچيك بخت و خيزان له دوو باواني نيره وه به تهنه يا خود له دوو
ئافره ته وه دروست بكات، ئايا ده توانيت ئالنگاري ياساكاني زانستي
دروونناسي و كومه ئناسي بكات و مندالي ئاساي هاوشيوه ي مندالائي
خيزانه ئاساييه كان په روه رده بكات؟

زوريك له تويژينه وه كان ئه وه مان پي راده گه يه نن كه جياوازيه كي
تبيبنيكراوي وه ها له ئه نجامي به ده ستهاتووي خويندن و مه يلى سيكسي
و پي كهاتني سوزداري ئه و مندالانه دا نيه كه له خيزان كدا پيگه ييون
باوانيان له هه مان په گه زن!

به لي، ئه مه قسه ي ئه و تويژينه وان هيه كه لوبييه كاني ريخراوه
هاوپره گه زبازيه كان له فشار كردندا بو ريگه دانيان به دروست كردني
خيزان پشتيان پي به ستوه!

که واته کیشه که له کویدا یه!

(وشهد شاهد من أهلها)، که واهیده ریک له خویان که واهی دا!

با نمونه یه که وهر بگرین و ببینین چۆن بابه ته که مان بۆ ئاشکرا ده کات!

"کاتی فاوست"، خانمیکه له خیزانیکدا که له دوو ئافرهت پیکهاتوو و بۆ بوونی باوک گۆش بووه، ئیستا سه رکردایه تی هه لمه تیک ده کات بۆ پاراستنی مندا لآن له و سه ره نجامه ی رووبه پوو ی ئه و بووه ته وه.

کاتی وردتر بابه ته روونده کاته وه و ده لیت: "

جیگای بایه خه کاتیک له بونیادی خیزان ده کۆلینه وه، کاتیک باس له دایبایی له هه مان په گه ز ناکه یین، زانایانی کۆمه لناسیی ده چن به ره و ئه وه ی له سه ره سی شت ریکبکه ون، یه که م: دایبایی نابایه لۆجی به ره و ئه وه ده چن زیاتر کاتی بن و، کات و وزه و سه رچاوه ی که م له په ره ده کردنی مندا لدا وه به ره بھینن و، زیاتر مه تر سیدار ترن بۆ سه ر مندا لآن.

دووم: کاتیک ئەو مندالانە پووبەپرووی شوکیکى دەروونىی وەکو
لە دەستدانى یەکیک لە داایابیان دەبنەو، ئەو شوکە بۆ مەودای درێژ
کاریگەریی لەسەر مندالە که جێدەهێلێت.

سێیەم: هەروەها لەسەر ئەوێش کۆکن که ژن و پیاو لەئەركى
دايك و باوكایە تییدا پۆلى جیاواز و تەواو کەر بۆ مندالەکانیان دەگێرن.

لەبەر ئەمە یە کاتیک باس لە داایابی لە هەمان پەگەز
ناکەین، لە داایابی هەمان پەگەزى خیزان ناكو لێنەو، زانایانى کۆمەڵناسی
لەسەر هەموو ئەم سێ شتە کۆکن.

بەلام لە ناکاو، کاتیک دێین لەو خیزانانە دەکوڵینەو که داایابیان
لە هەمان پەگەز، ئەگەر چى ئەو سێ ھۆکارەش هەر هە یە ، مندالان باشتەر
مافەکانیان دا بین دەبێت.

ئێستا پرسیارە که ی من ئەو هە یە که : ئایا تۆ پیت وایە دەکریت و
پەنگە ئەم شتانە راستین؟ چونکە ئەو تووژینەوانە ی وا دەردەخەن که هیچ
جیاوازییە ک لە نێوان ئەو دوو جۆرە خیزانە دا نییە، هەر پەمەکیانە که سى
بە شداربوو بە کارناهیئن و، زۆریە یان که سانى بە شداربووى تووژینەو هەکانیان
(بە کرى گیراون_ دەستەمۆکراون) و که سانى خۆبەخشن؟

کاتی وردتر ئه و بابه ته پوون دهکاته وه و ده لیت :
دووپاتکراوته وه و سه لمیندراوه که که موکورتی له و توپژینه وانده هه یه
که بانگه شه ی نه بوونی جیاوازی له دۆخی پهروه رده ی پۆله کانی باوانی
هه مان ره گه زدا ده که ن، به نزیکه یی که موکورتی له هه موو حاله ته کاندای
هه بووه و خودی دانه رانی ئه و توپژینه وانده دانیان پیدای ناوه، به لام
به ده گمه ن له میدیا راده گه یه ندرین.

ئه وه شی ده خاته سهر

که خودی ئه و مندالانه ی توپژینه وه یان له سهر ده کریت هه ی که س
گرنگی به گوئی لی گرتنیان نادات.

ئیدی که واته مندالان چۆن وینه که ده بینن؟

زۆربه ی به شداربووانی ئه م توپژینه وانده له ژنانی سپی
هاورپه گه زبازی خاوه ن داها تی به رز هه لبژیردراون، که له جیاتی مندالان
هه ستاون به وه لامدانه وه ی پرسیاره کان.

مندال کیشه یا خود وینا کردنیکی جیگره وه ی نه بوو، چونکه ئه و
ئه و مندالانه ی دیکه ش که کاتیک گه وره بوونه و چونه ته مالی هاورپه کانی
قوتابخانه یان و دایک و باوکیکیان تیادا به دی کردووه و سه رسامی خۆیان

دەرپرپوه، (قهناعه تيان) پيکراوه که ئەمه شتيکي ئاساييه ئەو باوکی
نه بیټ، ياخود دايکی نه بیټ، ياخود ئەمه يه شيوه ی سروشتی خيزان!

باوکت مردووه؟

نه خيڤر

من باوكم نيهه، هه رگيز باوكم نه بووه و، هه رگيزيش
نامبيټ. (پرسياره له و جوړه منالانه).

به لآم ئەي ئەگەر توانيمان گويمان له گه واهي که سانتيکی
پيگه يشتوو له پياو و له نافرته بيټ، که له خيزانتيکدا گه وره بوون باوانيان
له هه مان ره گه زن؟

پروفيسور "رؤبیرت لؤپيز" مان هه يه له زانکوی کاليفورنيا، که
له خيزانتيکی پيکهاتوو له دوو خاندا گه وره بووه، وه لآمي ئەم پرسياره
دهداته وه که ده لآيت : چۆن توانيت له که سيکی هاوړه گه زبازه وه که
له خيزانتيکی هاوړه گه زبازه بگورپيټ بۆ پياويکی دروست و هاوسه رگيري
بکه يت و منداڵ بخه يته وه؟

زانيم که هه له يه که له ژياندا هه يه وه کو هاوړه گه زبازنيک، هه ستمکرد
شتيک هه يه خوّم ناچار کردوو ئەنجامي بدهم، که يه کی نه ده گرتوه له گه ل
ههسته کانی ناخدا، چونکه کاتيک قوناعي هه رزه کارييم تيپه پاند و چوممه

بیسته‌کانی ته‌مه‌نمه‌وه، وام دانا که هاوړه‌گه‌زبازم یاخود وهک بلئیت
 ده‌مه‌وئیت هاوړه‌گه‌زبازم، له‌په‌یوه‌ندیدا بووم له‌گه‌ل پیاواندا، به‌لام
 هه‌ستمکرد شتیکی نامۆ هه‌یه، شتیکی له‌هه‌لگه‌پانه‌وه و دژیه‌کیی به‌رامبه‌ر
 ئه‌وه‌ی له‌باردوخیکی وه‌هادابم. له‌گه‌ل کاتدا ئه‌و به‌تیروانین له‌وه‌ی کۆمه‌لگا
 ده‌رباره‌ت ده‌یلئیت هه‌ستده‌که‌یت په‌نگه‌ ترس له‌ هاوړه‌گه‌زبازمی
 بئیت، یاخود ئه‌وه بئیت من خۆم قبول نییه. پاشان وه‌کو شتیکی زۆر
 تاکه‌که‌سی و تاییه‌ هاوسه‌ره‌که‌م ناسی و یه‌کدیمان خۆشویست. ئه‌و کیشی
 نییه له‌گه‌ل رابردوومدا، ئه‌و قبولییه‌تی من کیم، بۆیه له‌خۆم پرسى من
 بۆچی له‌گه‌ل ئه‌مه‌دا ده‌جه‌نگم؟

لۆپیز لای خۆیه‌وه به‌و جوړه وه‌سفی خیزانی پیکه‌اتوو له‌هه‌مان
 په‌گه‌ز ده‌کات که په‌یوه‌ندییه‌کی به‌ندایه‌تییه، تیایدا دوو لایه‌ن هه‌لده‌ستن
 به‌ گیزانی پۆلی ("گه‌وره وئاغا") و کرینی مندالیک "به‌نده‌یه‌ک" بۆ
 تیرکردنی ئاره‌زووه‌کانی خویان.

ده‌کریت هه‌ندیکی پیمان وابئیت ئه‌مانه‌ حاله‌تی تاکن، بۆیه ئاخۆ
 گه‌واهیدانی فراوانتر ده‌رباره‌ی ئه‌م بابته‌ بوونی هه‌یه؟

سالی ۲۰۱۶ کتیبیک ده‌رباره‌ی کاریگه‌ریی پینگه‌یشتن
 له‌خیزانیکی هاوړه‌گه‌زبازدا له‌سه‌ر مندالان ده‌رچوو، له‌رینگی تو‌مارکردنی
 گه‌واهی هه‌فتا که‌سی پینگه‌یشتووه‌وه، که زۆربه‌یان چیرۆکی بیژاکه‌ر و

کاره ساتبارن، له نیویشیاندا دانهرانی کتیبه که ههن، که یه کتیکیان پروفیسور "لویپیز" ه و ئهوی دیکه شیان "بیرتنی کلین" خانمه که له گهل دوو ئافره تدا گه وره بووه و لیره دا باس له هۆکاری پشت دانانی کتیبه که دهکات.

ئیمه هه ولده دهن پووبه پرووی هه موو ئه و پیشه سازییانه ی زانسته کۆمه لایه تییه کان ببینه وه که ده لئیت: بوونی دوو باوک وه کو دایک و باوک ئاساییه و کاریکی باشه. ئیمه ده لئین نه خیر، مندالان مافیان هه یه و پیویستیان به دایک و باوک هه یه، ئه وان به و جۆره له دایک بوون. ئه وان ئاوا له دایک بوون. بویه گهر ده ته ویت ده سته که یه به ئارگیومینتی "به و جۆره له دایک بوون"، ئه وا با یه که مجار له منداله وه ده ست پیبکه یین (ئه وان به و جۆره له دایک بوون، له دایک و باوکیک).

ده رباره ی (باوکی ونبوو)

له تووژینه وه یه کدا ده رباره ی جۆریک له قالۆنچه به دریزایی سی وه چه یان که له سالی ۲۰۰۸ دا بلا وکراوه ته وه، قالۆنچه کان دابه شکران بۆ سی کۆمه له، کۆمه لیکیان له بوونی دایک و باوکدا گه وره بوون، کۆمه لیکیی دییان بیبه ش کران له باوک و، ئه وی دیشیان له دایک. تووژهران بینینان کاتیک یه کیک له دایباب دوورده خریتته وه، ئه وی تریان ته نها به و پۆله هه لده ستیت که پیش نه بوونی باوانه که ی دی له سه ر شانی بووه و ناتوانیت

ھېچ پۆلىكى دى بېيىت، كەسيان نەيانتوانيوھ جىگەي ئەوى ديان پېر
بەنەھ.

ئەمە دەربارەي قالونچە، ئەي دەبىت پۆلى دايك و باوك لەنەھەي
مىرۇقدا چۆن چۆنى بىت؟

سالى ۲۰۱۰ گۇقاراي خىزان و ھاوسەرگىرىي تويژىنەھەيەكى
بلاوكردەھە و تيايدا گەشتوھتە ئەو دەرتەنجامەي لەو خىزانانەدا كە
باوانيەن لەھەمان پەرگەز، كاتىك باوانەكان لەپەرگەزى نىر دەبن، زۆرىەي
جار يەككىيان ھەلدەسن بەدابىنكردى پۆلى مېنەيى.

بەلام كاتىك ھەردووكيان لەپەرگەزى مى دەبن، پونادات يەككىيان
ھەلبىسن بەپۆلى باوك .

لەبەرامبەردا مىندالەكە لەبرى يەك دايك خۇشەويستى دوو دايكى
دەستدەكەويىت، بەلام ويىنەي باوك بوونى نابى و(غايب) دەبىت.

لەنەبوونى باوكدا چى پوودەدات؟

مىندال چەندىن و چەندىنى ئەو پۇلنە لەدەست دەدات كە ھېچ
كەسىكى دى جگە لەباوك پىي ھەلئاستىت.

ههروهك پيشه‌واى ده‌روونشيكارى "سيگموند فرويد" ده‌يوت:
"ئاتوانم بير له‌هيچ پيويستيه‌كى منداڤى بكه‌مه‌وه به‌هيتر بيت
له‌پيويستى بۆ پاريزگارى لى كردنى باوكانه."

پرسىارى كۆتايى!

ئايا كۆتاييه‌ك بۆ ئه‌م ريگايه‌هه‌يه‌؟

بابه‌ته‌كه‌ له‌شه‌سته‌كانى سه‌ده‌ى رابردووه‌وه‌ ده‌ستپيكرد،
به‌داواكردنى لابرندى هاوپه‌گه‌زبازى (له‌رپينيشانده‌رى ده‌ستنيشانكارى
ئامارى) تيكچوونه‌ ده‌روونييه‌كان و، له‌سالى 1973 دا ئامانجى يه‌كه‌م
به‌دى هات، داواكارىيه‌كان يه‌ك به‌داوى يه‌كدا ده‌هاتن و.

هه‌موو ئه‌مانه‌ش به‌پالنه‌رى خۆشه‌ويستى!

ئه‌وانه‌ش كه‌ دژى ئه‌م بابه‌ته‌ بوون هه‌مان ئه‌و پالنه‌ريان بۆ
خستنه‌پرووى چه‌ند پرسىارىك به‌كاره‌ينا.

ئيمه‌ته‌نها هه‌مان دروشمى هاوپه‌گه‌زبازان به‌كارده‌هينين، ئه‌وه‌ى
كه‌ هه‌موو چۆره‌كانى خۆشه‌ويستى يه‌كسانن، خۆشه‌ويستى هه‌ر
خۆشه‌ويستيه‌، هه‌ر له‌به‌ر ئه‌مه‌ من ده‌مه‌وييت هاوسه‌رگيرى له‌گه‌ل
منداڤه‌كه‌ى خۆمدا بكه‌م.

هاولاتیہ کی ناپازی

گھر مافی ہاوسہرگیبری دریڈیبیتہوہ تا ہاوپرہگہ زیبازانیش
بگریتہوہ، نہی کہواتہ بۆچی فرہژنی و، نہنجامدانی سیکس لہگہ
ناژہ لانیشداناکریتہوہ؟ سہرہنجاممان دہگات بہکوی؟

ناپازیہ کی تر

نہم پیاوہ بہراستی خالیکی گرنگی وروژاند.

چونکہ فرہژنی یہکیکہ لہبہربلاوترین شیوہکانی ہاوسہرگیبری
بہدریژایی میژووی مروّفایہتی بگرہ پیکہاتہی تویکاریی و فسیؤلّوجی
رہگہزی نیری مروّف نامادہیہ بۆ فرہژنی، بہپیچہوانہی پیکہاتہی تویکاریی
و فہرمانیی میینہی مروّفہوہ.

سہرہپای نہمہش کۆمہلگا پۆژئاواییہکان ہہلساون بہسہپاندنی
یاساگہلیک کہ "نازادیی نہم پراکتیزہکردنہ سروشتییہ لہگۆشہنیگای
زانستی نہنپروپۆلۆجیاوہ" سنورداردہکات، تہنانت گہر بہرہزامہندی
ہہموولایہنہ پیگہیشتوہکانی نہم جۆرہ ہاوسہرگیبریہش بیت.

لہوہ دہچیت یاساکانی مروّف ہہولبدن پیچہوانہی یاساکانی
سروشت بچولینہوہ!

ئايا ئەمە وېنەيەكە لە وېنەكانى ھەلگەرانەو ھەسەر ئەو بېيارەدا
كە دروستكار داويەتى؟

ئەگەر ھاورپەگە زبازىي مافىك بېت لە مافەكانى مروف وەكو ھەندىك
بانگەشەي بۆ دەكەن و، پرفتارىكى ئاسايى بېت، لەگيانداراندا ھەبېت و
مروفىش لە دىر زەمانەو ھە پراكتيزەي كردبېت، گەر بابەتەكە بەمجۆرە بېت
كەواتە كىشە نىيە گەر زۆربەي مروفايەتى پراكتيزەي بكەن! بگرە
كىشە نابېت گەر ھەموو مروفايەتى پراكتيزەي بكەن!

ئايا وانىيە؟

جا ئايا مروفەكان ئازادن بېنە ھۆكارى ھەموو نەخۆشپىيە
جەستەيى و دەروونىيەكان بۆ خۆيان و بۆ ئەوانى دى، تا ھەموو پۆژىك
خاكي نوئى و ئىمتيازى نوئى بە دەست بەيئىن و مندالى زياتر ھاوردەبەكەن تا
بە زۆرەملى ئەوانىش بخەنە نىو ھەمان بازنەي ناسۆرەو؟

ئايا بەم زووانە لەسەرمان پىويست دەبېت پارىزگارىي لەشپۆھ
كلاسيكيەكەي خىزان لەدايك و باوكىك بەكەين؟

ئايا مروفەكان ئازادن پەوايەتى بدەن بەرەفتار و پراكتيزەكردنىك
كە گەر لەنىو زۆرىنەي خەلكدا بلاءوبوونەو ئەوسا ژمارەي لەدايكبوونەكان

به پله به ندی که مده که ن تا له کوتاییدا دوایین به شه کانی ژیانی ره گزی
مروّ بنووسریته وه؟

ئایا مروّفه کان نازادن خویمان له ناوبه رن؟

﴿يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ
۞ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا﴾ ﴿يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ
ضَعِيفًا﴾ النساء: ٢٦، ٢٧، ٢٨.

گۆرپنى رەگەز و خۇكوشتنى مەۋىي

رۇبى لەتەمەنى سىانزە سالىدا ۋەكو نىرېك ناسىندرا، ئىستا كە تەمەنى بىست و يەك سالە و پلانى چوونە ژېر نەشتەرگەرى لادانى مەمكەكانى ھەيە. بەلام لەمانگى پىنجا بىرارى ۋەستاندى لەۋەرگرتنى ھۆرمۆنى نىرەكى (تىستېستېرۆن) ۋ، ھەلۋەشانەنەۋى پىرۆسەى گۆرپنى رەگەزى دا، تا دووبارە ۋەكو مېيەك بناسىندىت، كە رەگەزى كاتى لەداىكبوونىيەتى!

ئامارى ورد دەربارەى رېژەى ئەۋكەسانەى بەدەست تىكچوونى بەدەست ناسازى شوناسى رەگەزىيەۋە لەكۆمەلگا رۇژئاۋايىيەكاندا دەنالېنن، بەردەست نىيە، بەلام دەۋرىيەرى نىۋە لەسەدە.

شېۋە شوناسى ئامادەى رەگەزىيە چىيە ۋ؟ كىين ئەۋكەسانە رەگەزىان گۆرپىۋە ۋ؟ بۆچى بەۋ جۆرەى لەگەل ھاۋرەگەزىباندا كرا، ئەمانىش لەرېنىشانەرى تەستىشانكارى نەخۇشىيە دەروونىيەكاندا نەسپىندراۋنەتەۋە .

بۆچى ھەندىك لەھاۋرەگەزىبان لەھاۋبەشى كۆمەلگى (LGBT) رەتپانەكەنەۋە؟

ناسازى شوناسى رەگەزى

لەناوھەراستى پەنجاكانى سەدەى رابردوودا زاراوھى "جىندەر" ياخود "جۆرى كۆمەلایەتى" بۇ جياکردنەوھى لەجۆرى بايەلۆجىيە ياخود رەگەز"دەرکەوت.

بەلام بەھەرھال ھەر كەموكورتىيەك لەنيوان ئەو دوو جۆرەدا لەژىر چەترى نەخۆشىيە دەروونىيەكاندا پۆلېنكرا، بەجۆرىك ھەردوو بىلاوكراوھى(چاپى) سىيەمى سالى ۱۹۸۰ و چوارەمى سالى ۱۹۹۴ى رېئىشاندەرى دەستىشانكەرى نەخۆشىيە دەروونىيەكان(DSM) زاراوھى ناسازى ياخود كەموكورتىيە شوناسى رەگەزى (Gender identity disorder) وھەكو چەترىك كە چەند نەخۆشىيەكى دەروونىيە دى لەژىرىدا كۆدەبنەوھ" لەخۆگرت.

دواتر و لەنوۆتېرىن بىلاوكراوھەدا بابەتەكە دەستكارى كرا و، لەپىنچەمىن (كۆپى) سالى ۲۰۱۳دا زاراوھى (Gender dysphoria) نارازىيەتى لەشوناسى رەگەزى(جىنگېركرا، كە بۇ ماوھى چەندىن سادە ئاماژەى بەرەگەزSex، دەكرد.ھەرەك وەسفى "رەگەزى بايەلۆجى كە شرىتى بۇماوھىيە دىارى دەكات و، لەسەر شىوھى دەروھە وھەكو جۆرىك كە ھىچ دەستىكى تاكى تىدانىيە دەردەكەوئىت و ناتوانىت بىگۆرپىت" گۆرا بۇ ناوى نوئى "جۆرى زانراو" ياخود ئەو جۆرەى لەكاتى

Assigned gender or sex ، پیناسه کراوه و زانراوه
at birth.

ئەمە واتا چی؟!

ئەمە واتای ئەو یە چیدی جۆری بایە لۆجییت هیچ پە یوہندییەکی نییە بەمە یلی سیکسیتەوہ و، "سەپاندنی جۆریکی بایە لۆجی" بەسەرتدا ئەوہ ناگایە نیتت کە تۆ ناچاریت قبولی بکەیت، بە لکو ھەرکات بتەویت دەتوانیت بیگۆریت!

ھەرەک پاش ئەوہی ناسازیی شوناسی رەگەزیی بەنەخۆشییەکی دەروونی دانرا کە چارەسەری ھەیە، ئیستا ئیدی رۆلی (پزیشکی دەروونی) ئەوہیە دلنیا بیتەوہ لەوہی کە "کەس" ی نارازی لە جۆری بایە لۆجی خۆی "خالییە لە ھەر نەخۆشییەکی دی دەروونی کە دەکریت ببنە ھۆی ھەمان نیشانەکانی ناسازیی شوناسی رەگەزیی، ھاوشیوہی شیتتی و سکیزۆفرینیا و ناسازیی شوناسی کەسیتی یاخود ناسازیی چەندکەسیتی و ئۆتیزم و، ناسازیی شیواوی جەستەیی و چەند نەخۆشییەکی دی.

بەلام ھەموو ئەم دەردەسەرییان لە پای چی... گۆرینی زاراوہی پزیشکیی و جیگیرکردنی زاراوہی نوێ و، یاریکردن بە شوناسی بایە لۆجی مەرۆق؟!

بۆچى ھەر بەۋ جۆرەى مامەلەيان لەگەل ھاۋرەگە بازىيدا کرد
مامەلە لەگەل ئەم بابەتەشدا ناكەن و “بەيەكجارىي لە پىننىشان دەرى
تەشخىسى و ئامارىي ناسازىيە دەروونىيەكان لاينا بەن؟

ياخود ئەو تە ھۆكارىك لە پىشت ھىشتنە ۋەى لە سەر ئەم جۆرە
دەستنىشان كەردنەنە لە نىۋ پەپرەكانى سەرچاۋە پزىشكىيەكاندا و لانە بىردنى
ھاۋشىۋەى ھاۋرەگە بازىي “بوونى ھەيە.؟

كىشەيەكى لىستى نىخ(فاتورە)!

چارە سەركەردنى تووشبوۋى ناسازىي شوناسى
رەگەزىي “بەم بەستى دلتىا بوونە ۋە لە ديارىكەردنى حالەتەكە كە
پىۋەرەكانى لاي ھەرزەكاران جياۋازە ۋەك لە پىۋەرەكانى
لە مندا لاند “پىۋىستى بە چەندىن دانىشتن و سەردانى پزىشكى و پىشكىنىي
دەرونى ھەيە.

پاشان چارە سەرىيەكى ھۆرمۇنىي بۆ ماۋەيەك كە دەكرىت بگاتە
دوۋ سال، تىايدا چەندىن شىكارىي و پىشكىنىي پزىشكى دەكرى.

ھەرۋەھا چەندىن جەلسەى دواندن بۆ گۆپىنى تىزى دەنگ(گپى) و
ناسكىيەكەى) و، چەند سەردانىكەردنىكى دى بۆ لابردن ياخود چاندنى موو،

تا دەگاتە خالى نەگەرانەوہ کہ ئەویش پروسەى گۆپىنى پەگەزە
بەنەشتەگەرى!

بوہستە!

ئەمە كۆتايىپەكەى نىيە!

بەلكو سەرەتاي بەدواداچوونىكى خولىى و بەردەوامى لای
پزىشكى دەروونى پىسپۆرە "بەدرىژايى ژيان"، ھەرەك سەرەتاي
پراكتىزەكارى گشتىيشە بۆ پشكنىنى خولىى بۆ ھەندىك نەخۆشىى
ئەندامى"كە بەھۆى ئەوہى لەم جۆرەكەسانەدا جەستە پووبەپرووى
بەرەژەمى زۆرى ھۆرمۆنەكانى پەگەزى جىاواز لەو پەگەزە سروسشتىيە
دەكرىتەوہ كە شرىتى بۆماوہىى دىارىدەكات" پىژەكەيان زىاترە، نمونەى
ئەو نەخۆشىيانەش وەكو نەخۆشىيەكانى شىرپەنجەى كۆلۆن و پروسستات
و مەمك .

تىچووەكان بەگۆپرەى حالەتەكان دەگۆپىن بەلام ئىمە باس
لەژمارەگەلى قەبە دەكەين.

دەكرىت تىچووەكە بەپىي "لىستى داواكارىيەكان" بگاتە سەد و
چل ھەزار دۆلاى ئەمرىكى بۆ ھەر حالەتەك!

له کاتیکدا تیچووی نه شته رگه ریی و چاودیرییه که له شانشینى
یه کگرتوو ده گاته ده ور به رى بیست هه زار جونه یه ی ئیسته رلینى.

پرسیاره که ئه وه یه که : کى ئه م تیچوانه له ئه ستۆ ده گریت؟

فهموو تۆ و ئه م راپۆرته له دهسته ی ئه مریکی بۆ پزشکی
ده روونیه وه "بۆ وه لامدانه وه ی ئه م پرسیاره ..

"کاتیک بابته که په یوهسته به دهسته وتنى چاودیری
ته ندروستیه وه، ئه وا زۆریک له هه لبژارده کانی چاره سه ر بۆ ئه م حاله ته
راویژکاری پزشکی و، چاره سه ریی به هۆرمۆنه کان و، نه شته رگه ریی
گۆرینی ره گه زو، گواسته وه ی کۆمه لایه تیی و یاسایی بۆ ره گه زی خوازو
ده گریته وه.

بۆ ئه وه ی بیمه ی پزشکی به ده ست به ی نیت ، سه ره تا پئوستت
به ته شخیصکردنی پزشکیه !

تیمی پزشکی ناسازی ره گه زی دله راوکۆی ئه وه یان هه بوو که
لابردنی ته شخیصی پزشکی "ده گریت ببیته ریگر له پیشکه شکردنی
چاودیری پزشکی و بیخاته مه ترسییه وه.

به شیک له لابردنی له که که هه لبژاردنی وشه ی گونجاوه .گۆرینی
"ناسازی" بۆ زاروه ی "dysphoria" له ناونه ته شخیصیه که دا"نه ک

تەنھا گونجاوتر و تەباترە لەگەڵ زاراوەکانی زانستی کلینیکی پەگە زێددا، بەلکو ئاماژەى "ناسازى" و بوونى ناتەواويش لەنەخۆشەكەدا ناهيائیت.

كەواتە..پێدەچيئت پيويستى بوونى كەسانك تيجووى ئەو ليستى نرخە دابين بكەن هۆكارى پشت هيشتنەوهى ئەو تەشخيصەيه تا ئەم ساتە!

هەلگرتنى بەپرسيارىيه تى ئەم تيجووه گرانبەهايانه لەلايه ن باجدرانهوه"بەهۆى فشارى توندى سەر خزمەتگوزارىيى "بيبەرامبەر"بووه تەهۆى گەوره بوونى ليستى چاوه پروانى.

دەشكریّت ئەمە هاوپی لەگەڵ پۆلى گروپەكانى فشاردا بييتە هۆى زوو گەيشتن بەبريارى نەشتهرگەريى، ياخود وهرگرتنى حالەت بۆ ناو نەخۆشخانه لەژيّر ئەم تەشخيصەدا و، بەبى پەيرەوكردنى ريكاره دەستنيشانكارىيه پيويستەكان.

ئەمە حالەتى كورپكە كە وهكو كچيك تەشخيصكراوه و ناسيندراوه، پاشان چارهسەريى هۆرمۆنىي پيدراوه و خراوه تە ژيّر نەشتهرگەريى چاندنى مەمكەوه، دواتر بۆى دەرکەوتووہ كە ئەو كورپە و ئيستا دەيه ويّت نەشتهرگەرييه كى دى بۆ لابردن و هەلگيشانى مەمكەكان ئەنجامبدات.

کاتیڭ پرسیاری لیکرا که ئاخۆ پزیشکه کان
له ته شخیصکردنه که یدا هه له یان کردبیت، وه لآمی دایه وه که نه خیر .
چونکه ئه و کات من ئه وه م ده ویست.

په شیمانییه کی زۆر درهنگ وهخت!

ئهو کورپه تاکه حالهت نه بوو ههستی به په شیمانی کردبیت،
سه ره پای بانگه شهی هه ندیک که گوايه حالهتی په شیمانی له ناو ئه و
که سانه دا که ره گزی خویان گۆرپوه بوونی نییه یا خود رپژه که ۲٪
تینا په رینیت، به لآم "والت هایه ر" بۆچوونیکى دی هه یه.

" له نیسانی سالی ۱۹۸۳ دا نه شته رگه ریی گۆرپینی ره گه زم
ئه نه جامدا. بۆ ماوه ی هه شت سال وه کو ئافره تیک ژيام و، ماوه ی چاره که
سه ده یه کیشه گه راومه ته وه سه ر حه قیقه تی خۆم وه کو پیاویک.

ئهو راستیه فیڤبووم که هۆرمۆنه کان و نه شته رگه ریی ده کریت
شیوه ی ده ره کییت بگۆرن، به لآم هه یچ شتیک حه قیقه تی جیگه ریی
ره گه زه که ت ناگۆریت."

والت پېگه يه كى له ئىنته رنئىتدا بۇ يارمه تيدانى ئەوانى دى
دروستكردوه .

ههروهك هه لده ستيت به پيشكه شكردى وتارى هوشياركه ره وه
ده باره ي مه ترسىي گورپىنى ره گه ز به تاييه ت له سه ر مندالان .

زور حاله تى دى هاوشيوه هه ن كه كه سه كه پاش ئە نجامدانى
نه شته رگه رىي و، گه يشتن به خالى نه گه رانه وه هه ستى به په شىمانى
كردوه، پاش ئە وه ي به ويستى نازادى خوت ده ستبه ردارىي كوئه ندامى
زاوزيى خوت ده بيت و، له نيوان شوناسيىكى نوپى نامۆ و شوناسه
بنه رته ييه كه تدا كه شيويندراوه ون ده بيت .

به نيىرى له داىكبووم، له ته مه نى نوزه سالىدا وه كو مييه ك ده ستم
به ژيان كرد، له ته مه نى سيانزه سالىدا نه شته رگه رىي گورپىنى ره گه زم
ئە نجامدا . ئىستا وا بيست و هه شت ساله وه كو ژنيك ده ژيم و من به ته واويى
له مه په شىمانم .

ئە مه "رپىنى جاكسه ."

چەند كتيبىكى داناوه له وانه : "سواری فرۆكه كه
مه به ! نه شته رگه رىي گورپىنى ره گه ز ژيانت ويىران ده كات ."

هەروەك ئەم نەشتەرگەرییەنەى بە "شیواندنى پەرگەزى كە بەھۆى
شكستى پزىشكان لەپىگىرى لىكردنىدا تووشى ھەزاران نەخۆش
بوو" ۋەسفىكردوو! ۋ بىرۆى وایە ھەلەىە شتەك لىكەیتەو ە بۆ ئەو ەى
پەرگەزەت بگۆرەیت.

كەواتە بۆچ ھالەتەكانى پەشیمانى پوودەدەن؟ ئایا بەھۆى
پەلەكردنە لەتەشخەىسكردندا؟ یاخود ھۆكارى تىرى دەروونى تىر لەپشت
بابەتەكەو ەھەىە؟

پروفسور "چۆن وایتھۆل"، راوێژكارى پزىشكى مندالان
لەئوستورالىا دەلێت:

پىم وایە دەبیت دان بەو ەدا بنىین كە زۆرىەى ئەو مندالانەى
سەرلێشۆاوى پەرگەزىیان ھەىە، ئەو ە بەشەكە لەقۇناغى گەشەكردنى
دەروونى سىروشتى مندال ۋ شتەكى نامۆ دەگمەن نىیە مندال بەرامبەر
شوناسەكەى سەرلێشۆاوبىت. ھەوالە خۆشەكە ئەو ەىە كە ئەوان
گەشەدەكەن ۋ لەو سەرلێشۆاوىیە پزگارىان دەبیت، گالتهیان پىمەكە!

"مندالان لەم قۇناغەى تەمەندا ۳_ ۷ سالان، پىیان وایە دەكریت
پەرگەز بگۆردریت، ھەروەك بەزەحمەت درك بەو ەدەكەن كە جىاوازى
لەنىوان جەستەى نىر ۋ مېدا ھەىە. پاشان مندال دەست دەكات بەدرك كردن
بەو ەى كە پەرگەز سىفەتەكى جىگىرە ۋ ناگۆریت. ھەرچەند ھەندىكەشيان

پييان وايه كه تهنها بهگورپيني پووكهشى و پرفتارهكانى لهياريكردندا" دهگورپيت بو پرهگهزهكهى دى."

بهلام نايا دوخهكه بهتهنها لههستكردن بهپهشيمانيدا دهوستيت؟

لهتويژينهويههكى سهنتهري پوويهپوويوونهوهى خوكوشتن دهبارهى تيكرپراكانى خوكوشتن بهپيى ههमेجوړي پرهگهزى لهكهنهدا، دهركهوتووه كه بهراورد بهپيتهكانى ترى كورتكراوه ناودارهكه LGBT ، ريژهكه لاي "ترانسجيندهر" ان بهرزترينه.

لهنيوان LGB و T دا!

باشه، كهواته جياوازيى ههيه و، ههنديك لهئهندامانى ئهم بزاوته ليبرالييانه ئاسوودهنين بهبوونى ترانسجيندهر لهناوياندا. بهلام بوچى؟ نايا لهبهر ترسه لهشتيكي دياريكراو؟ ياخود ئهوه تا گورپيني پرهگهزه سهره نجامى "مه ترسيدار"ى لهسهر كوومه لگا ههيه؟

تا ئهمرؤش لهياريه وهرزشييه كاندا و بهمه بهستى بهديهئنانى دادپه روهريى "ئه و دوو پرهگهزه لهيه كدى جيا ده كرئنه وه، چونكه يه كسانى ليژدها" بههوى بههيزى پيكهاتهى ماسولكه يى پياو و تواناى

بەرگە گرتىيىپتەن كە ئەمەش دەگەپتەن ۋە بۇ ھۆرپمۇنى تىستىستىرپۇن،
لە زۆرۈك لە ۋەرزىشە جەستەيىپە كاندا ستەم لە ئافرەت دەكات.

چى پوودەدات كاتىك نىرىكى تەۋاۋ كاملى بايەلۈجى "كاغەزىكى
ياساى بۇ مامەلە كىردن لەگەلدا ۋەكو ئافرەتەك بە دەست دەھىنەت؟

بەلى، پىۋىستە لەسەر دەستە ۋ تاكە كان ياسا جىبە جى بەن ۋ
ۋەكو ئافرەت مامەلەى لەگەلدا بەن! لە ناۋىشىاندا دامەزراۋە
ۋەرزىشەپە كان، بەلام ئەمە توۋشى ستەمكىردن لە ئافرەتە بايەلۈجىپە كانى
دەكات، چۈنكە ئەۋان خەرىكن پىكەبەرى "ئافرەتەك" لە جەستەى نىرىكىدا
دەكەن!

بەلام زۆرنازىپە ۋەرزىشەپە كان تەنھا (زەللاتەن)، ئەى خودى
كىشە ياساىپە كان خۇيان چى ؟

ئەۋ نىرەى بە كاغەزىكى دادگا خۇى گۆرپۋە بۇ ئافرەت تەنانەت
گەر نەشتەرگەرىشى ئەنجام نەدەپت دەتوانىت بچىتە ناۋ (تەۋالەت)ى
تايىپەت بە ئافرەتان ۋ ژوورى خۇگۆرپىنى كچانەۋە، ئىدى دەتوانىت بىھىنەتە
بەرچاۋى خۇت كە بە بە دەستەپەنەنى ئەم رىگەپىدەنە ياساىپە تەنانەت بەبى
ئەنجامدانى نەشتەرگەرىپى ياخۇد چارەسەرىپى ھۆرپمۇنى تەۋاۋ "دەكرىت
ھەندىك گورگى مۇۋى لەپىۋان چ كارىك ئەنجامبەن؟ !

ئىستا ئىدى كاروبارهكان خهريكه پېرەويكى مهترسيدار
دهگرنه بهر!

بگره ئهئى ئهگر يه كيك له م ترانسانه، چ ژن بيت چ پياو تاوانيكى
ئه نجامدا؟ ده دريته زينداني ژنان!

ئه وسا ده كرئيت سه رد پېرى سه يرى وهكو ئه مه بخوينينه وه، كه
باس له پياويك دهكات په گه زى گورپوه و براوه ته زينداني ژنان و له وي
ده سترئيزي سيكسي كر دووه ته سه ره ه نديكيان.

دهى كار دانه وه كاني ريخراوه كاني LGBT كه به كومه لگه ي
په گه ز گور دهناسرين له سه ره ئه م مه ترسياننه چي بوو؟

له ليژنه ي LGBT ده ركرام وهكو تاقه ژنى هاوپه گه زباز كه
ئاماژه ي به هه نديك راستي بايه لوجى دابوو، پاش چهنه مانگيك تومه تي
توندوتيزيم درايه پال، تاوانه كه شم ئه وه بوو جيئناوى نيرينه م له وه سفكردى
نيريكى ده سترئيزي كه ردا به كار هينا، كه ئه و خوي به ترانس جيئندهر دهناسيت
ويي باشتره جيئناوى ميينه ي بو به كار به يئندريت.

كيشه ي به كار هينانى جيئناوى دويندراو به گوييره ي
خواستيش، به هه مان شيوه فشارى له سه ره زاناي دهرووناسى كلينيكى،

پروفیسور "جوردان پیترسون" دوستکرد و ناچاری کرد سالی ۲۰۱۸
واز له وانه وتنه وهی له زانکو بهینیت.

ئایا بپروت وهایه ئافره تیکی ترانسجیندهر ئافره تیکی
راسته قینه یه؟

نه خیر؟

بوچی نه خیر؟

چونکه من باوه پرم وهایه که ئافره تان به شیوه یه کی گشتی
ده توانن سکپرین و منالیان بییت و کوئه ندامی میینه یان هه یه،
شریتی بوماوه بیان په نگریی ئیکس ئیکس له خو ده گریت،
باوه پریشم وهایه جیاوازییه بایولژییه کان گرنگن.

ئه و ریکخراوانه ی هه میسه هاواری کومه لگایه کی ئازادیان ده کرد
که ریژی که سی به رامبه ری جیاواز بگریت، هه ر خو یان دلره قیی و
توندوتیژی و دوورخستنه وه یان ته نانه ت له گه ل ئه ندامانی خو شیاندا
پیشانداوه!

ئایا ده توانریت گفتوگو له سه ر ئه م پرسه ئالوز و درکاوییه به بی
ترس له درنده یی ئه و ریکخراوانه که چه کی "ترس له ترانس

"Transphobia" یان به پووی هرکه سیځدا که له دهره وهی پښگا
کیشر او ه که یاندا بیربکاته وه بهر زکړدو وه ته وه "بکریټ؟" ته نانه ت گهر نه و
که سه یه کیځ بوو له قوربانیه کانیشتیان!

پوښتیا بیره که نه لځه که مان به و ده سټیځکرد؟

تا ئیستا ئاماریک له سهر ژماره ی نه و که سانه له ترانسجیندهران
نییه که له نه شته رگه ری گورپینی په گه ز پاشگه زده بڼه وه و، په ننگه
قسه کردن له سهر نه م بابه ته وه کو ترس له ترانس ته ماشا بکریټ.

به لأم که سانی وه کو پوښی پښیان وایه پوښستان به گفټو گوی
زیاتر و، هه لږ زارده ی زیاتر هه یه بو نه و جوړه که سانه هه یه .

پیتی زیاترا!

سهرت نه سورمی گهر بزانیټ که کورټکراوه ی ناوداری LGBT
هیشتاش گه شه ده کات و زورده بیټ.

ئاخو به م نزیکانه هه ول بو ئاساییکردنه وه ی مه یله سیځسییه
ریزه په کانی هاوشیوه ی "زینای مه حره مان" ده بینین؟

ياخود سيكس كردن له گه ل ئاژده لاند، كه ئيستا له زوريك له ويلايه ته ئه مريكييه كان و چهند ولاتيكي تری وهكو ئه لمانيا و ههنگاريا و مهكسيك كاريكي ريگه پيدراوه، ياخود سيكس كردن له گه ل لاشه ي مردودا!

دهكريت ههنديك ههست به غيابي ته واوه تي خودا (پاكي و بيگه رديي بو ئه) بكه ن، به لام گه ر له گوشه يه كي تره وه له بابه ته كان بپوانين ده بينين خودا له ديمه نه كه دا بووني هه يه و زور به به هيژيش!

ئه وه ي تا ئيستا نيشانماندا وهك بلئيت په ياميكي هه لگه رانه وه ي ئيبيليسييه بو خودا، ناوه پوكه كه ي بريتييه له: ئيمه پيچه وانه ي ياساكاني تو ده جوولئينه وه ! دهنگي ئه قل ياخود دهنگي زانست يا دهنگي زانستي پزيشكيي گرنگ نيه .گرنگي ئاماره كانى نه خو شيبه ده روونييه كان يا تاوانه ياساييه كان يانيش حاله ته كانى خو كوشتن ناده ين .گوي بو هاوار و ناله ي قوربانى ئه م بابه تانه ناگرين.

هه ر ده لئيت ئه و كه سانه له پشتي كامپه ريه ئه م ريگه راوانه وه ده وه ست ئه م ئايه تانه يان خو يندوه ته وه : (والذين هم لفروجهم حافظون إلا علي أزواجهم أو ما ملكت أيمانهم فإنهم غير ملومين فمن ابتغي وراء ذلك فأولئك هم العادون) المؤمنون ۵-۷.

خویندوویانه ته وه و هلامه که یان بریتی بووه له: به لئ، ئیمهین

به زینه رانی سنوره کانی تۆ!

هاورگه زبازیی و یاسادانانی ئیسلامیی و پروویه کی تری دراوه که

"جعلنا عالیها سافلها و أمطرنا علیها حجارة من سجيل"

واته: سهراوژیرمان کرد و بهردی گلینمان به سهردا باراندن.

"لعن الله من عمل عمل قوم لوط"

واته: خودا نه فره تی کردوو له و که سانه ی کرده وه ی گه لی لوگ

ئه نجامده دن.

"فاقتلوا الفاعل و المفعول به"¹

واته: بکه ره که و ئه وه شی کاره که ی له گه لدا کراوه بکوژن.

زۆرینه ی خه لکی په یوه ندی ئیسلام به پرسى هاورگه زبازیی وه

له نموونه ی ئه م ده قه پیروژانه دا قه تیس ده که ن!

جا ئایا په یوه ندی ئیسلام به پرسى هاورگه زبازیی وه ته نها

له پرووبه پى به رلیگرتن و سزادا کورته بیته وه و له وه تیپه پرناکات؟!

1 نهمه پرسیکه له پرووی فیهیبیه وه قولتره له وه ی ناماده کار نامازه ی پنداوه و دواتر خویشی سهرنجی تر دمخاته پروو له دپیری دواى نهمدا و ریگه چاره ی قولتر پینشیار دهکات له ی تیگه یشتنه ی هه ندی کس به سادهی دهیخه پروو. پ

يا ئه وه تا دراوه كه پرويه كي تريشى هه يه ؟ !

جياوازي پيگه كان

ئه گهر هاوپره گه زبازي زاراوه يه ك بيت شه به نكيكي فراوان له ناستي
جياواز بگريته وه كه هه نديكيان به تاواني هه نديكي تريانه وه سووتابن.

ئه وا ناستي يه كه م له بير كردنه وه كان و مه يله
خونه ويسته كانه وه . ده ست پيده كات ..

پاشان دريژ ده بيته وه بو هه له كانى پراكتيزه كردنى كرداريى كه
هه ميشه هاوپريه له گه ل پرويه پروونه وهى خود و تيكوشان له دژى ئه و
كارانه دا ..

يا خود دريژ ده بيته وه بو ناشته وايى له گه ل ئه م كاره دا كه به يه كيك
له گه وره ترين تاوانه كان داده نريت ..

هه نديكيش چيدى باس له پاگه ياندن و ناشكر كردنى ده كه ن ..

يا خود ته نانه ت ده گاته ده رچوون له نايين به پره تكدنه وهى ئه وهى
كه له ياساى ئيسلامدا ئه م

کاره به‌توان دانراوه و، دژایه‌تی کردنی بپیری خودا
له‌قه‌ده‌غه‌کردنیدا.

یه‌کیک له‌شوینه‌واره‌کانی په‌حمه‌تی خوداشکه له‌هه‌مووان زاناتره
به‌دروونی دروستکراوانیئه‌وه‌یه که مرؤف ته‌نھا له‌کاتی ویست و هه‌لېژاردندا
تاوانی له‌سه‌ر هه‌ژمار ده‌کریت.

هر له‌وه‌شه‌وه‌یه که لقه‌کانی شه‌ریعت و یاسای ئیسلام
سنوریک جیاکه‌ره‌وه‌ی له‌نیوان مه‌یل و ئاره‌زوه‌کانی دروون و
وه‌سوه‌سه‌کانی دل و، له‌نیوان ئه‌و کردارانهدا داناوه که مرؤف به‌ته‌واوی
ویستی خویه‌وه به‌ره‌و پروویان ده‌چیت و ئه‌نجامیان ده‌دات.

پیغه‌مبهر دروودی خودای له‌سه‌ر بیٚت فه‌رموویه‌تی: "خودای
گه‌وره قه‌له‌می عه‌فوی هیئاوه به‌سه‌ر ئوممه‌ته‌که‌مدا له‌وه‌سوه‌سانه‌ی دا
که دیت به‌دلایندا، تا ئه‌وه‌نده‌ی نه‌یکه‌ینه کرده‌وه یاخود به‌زمان
ده‌رینه‌بړن."

مه‌یل و وه‌سوه‌سه‌کانی دروون ده‌کریت چه‌ندین هۆکاری هه‌بیٚت
که له‌ده‌ره‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی مرؤفن..

هه‌ستیارییه‌کی سروشتیی..

ژینگه‌یه‌کی خراپ..

په روه رده يه كي شيواو..

ده سترېژيگه ليك شويڼه واريان له سهر په پړه ي نه ست
جېه يشتووه..

وه سوه سه كاني شه يتاني "اينس" و "جن" و، فيل و ته له كه ي
شه و و پوژيان!

هه موو نه مانه ده كريت مه يلي سوژداريي و سيكسيي ريزه پړي وا
له دلي مروځدا بروينن كه خوشي نه زاننيت چون به ده رگاي دلي نه ودا
تپه پړيون!

هه موو نه مانه به شيكن له تا قيردنه وه ي ژياني تايبه تي هه ر
مروځيك كه (مهردانه) له مهيداني دونيادا ده جه نگيت..

به رامبه ر ده روون و كه موكورتيي و نازار و شيواويي و فيتنه كاني
ده كوڅشيت تا ده گاته كه ناري پرگاريي..

هه موو نه مانه هس پاساوي گواستننه وه ي له خانه ي مه يل و
وه سوه سه وه بو خانه ي كردار بو ناهينيتته وه ! و ته نانه ت گه ر نه مه ش
پرويدا هه رگيز نه وه ناگه يه نييت كه ده رگاي گه پانه وه داخراوه..

هه تا هه ناسه كاني ژيان كو تايان دي ت!

نیر وه کومی نییه

یه کیك له وه هۆکارانه ی ده بیته هۆی هاو په گه زبازی، ته مومژاوی
بوونی خودی شوناسی په گه زی و، توانه وه ی سنووری نیوان نیر و می و،
غیابی هه ستردنه به جیاوازی نیینه یی پیاوانه.

شوناسی ئیسلامییش جیاوازییه کی پوون له نیوان هه ردوو په گه زدا
دروست ده کات .

تیایدا هه ردوو لا سروشت و خه سلته تی خویان هه یه.

کوپ هه ره له کاتی هه ره له سه ره تایی هه ستردته وه نه رمی
نینۆکه کانیه وه ده بینیت سه ره به کۆمه لگای پیاوانه،

له گه له به خپۆکه ره که یدا دئته مزگه وت و وه کو یه کیك له وان
تیکه لی پیاوان ده بیته و له ئیسلامدا مامه له ی پیاوی له گه لدا
ده کریت. هه ره ها پیغه مبه ره دروودی خودای له سه ره بیته گه ره بیوستایه
گه وه کان له شتی کدا پیش بخت سه ره تا مۆله تی له مندالان وه رده گرت و،
به لای مندالاندا برۆشتایه سلای لی ده کردن، به لکو مندالیکی بچکۆله ی کرد
به پیشه وای گه له که ی خوی.

هەرچی کچیشە ئەوا لەدایکی و لەکۆمەلگای ئاfrهتەtan نزیکتره و، زیاتر پەيوهسته بەواتاکانی داپۆشراوی و شەرم و ناسکی و جوانی و هتد .. هەرۆک ئەویش لەنیویاندا وەکو ئاfrهتەتيك مامەلەي لەگەلدا دەرکړيت .

پزیشکی دەررونی نویش حالهتی وروژانی سیکیسی لەپړیگای لهبەرکردنی جلی پرهگزی بهرامبهرهوه به Cross dressing وسف دهکات. که لای هەندیك مندال پروودهات و دەرکړيت لهگەل زۆرپکیاندا وەکو لادانیکي پرهفتاری سیکیسی که به Transvestim ناودهبریت "تا گهورهیش دەرکړيت بهردهوام بیت. که بهپړهیهکی زۆر پەيوهسته بهناسازیهکانی شوناسی پرهگزی بهجۆره جیاوازهکانیهوه.

هەر لهبەر پاراستنی سنوره پروونهکانی شوناسی پرهگزییش، ئایینی ئیسلام قهدهغهي کردووه پرهگزیك خۆی بهپرهگزهکهي دی بچوینیت، تەنانەت لەنیو مندالانیشدا، کاتیکیش ئیبن مەسعود خودای لپی پازی بیت کورپکی خۆی بینی کراسیکی حەریری لهبەردایه دراندی و پپی وت: "ئەمە هی ژنانه" و پیشی وت: "بهدایکت بلی شتیکی ترت لهبەریکت."

یهکیکی تری لههۆکارهکانی هاوپهگهزبازی ژهراویبوونی سروشتی پرهگهزییه بهپهفتارگهلی پزیهەر لهسروشتی ئاسایی ئەو پرهگهزه..

دایکیکی پیاوانه ..

یاخود باوکیکی خاوهن که سایه تی لاواز و لاواز له سیمای
پیاوه تیدا، یا شیواو له چاوی مندالّه کانیدا..

(وهلیّ شوناسی ئیسلامی باوکی به ماف و ئه رکه کانیه وه له پیگه ی
سه رپه رشتیکار و قیوامه دا داناوه.

ئوه به رپه سه له خیزانه که ی و، خوّشی بی و ترشی بی ئه وه
کاروباریانی له ئه ستویه و پێیان هه لده ستیت و، پێویسته له سه ر
خیزانه که شی گوێرایه لی بن و پێزی بگرن.

له سه ر دایکیش پێویسته چ لای مندالّه کانی و چ لای خه لکی
دیشه وه شکۆ بۆ هاوسه ره که ی دابنیت و (سوکایه تی پینه کات).

ئیدی ده توانیت هه موو ئه مانه ی باسکرا به راورد بکه یت به و
(لێکه وتانه ی) له رپه حمی ئیلحادی نوپوه گه شه ده کات له خولیا ی جینده ر و،
زه مینه سازی بۆ ته مومژاویبوونی شوناسی رپه گه زیی و پێگرتن له سه پاندنی
به سه ر مندالدا و، خولیا ی بزوته کانی ژنان و، هه ولّی (گه رموگور) یان بۆ
یه کسانی نێوان هه ردوو رپه گه ز و مملانیّ له سه ر پۆله نیرینه بیه کان که
ئه مه ش که مکردنه وه ی نرخه ی حاله ته مینه سروشتیه که و، رپه تکردنه وه ی
و، خوّ به ری کردن لیّ “له خویدا حه شارداوه.

هەمووتان شوانن

یەككە لە کاریگەرترین ھۆکارەکانی ھاوربەگە زبازیی پراکتیزەکردنە
پەرۆردەییە پوختنەرەکانن!

غیابی لە پوی جەستەیی و ئامادەگیی باوک، یاخود غیابی پوچ و
ئەرکەوہ..

نەبەخشیینی سۆز و دلرەقیی و لیک تینەگەیشتن، یاخود نازپێدان
و ھۆگربوونی لەراددەبەدەر..

جیاکاریی کردن لەنیوان منداڵاندا بەتایبەت لەبەخشیینی
خۆشەویستیدا، ئیدی ئاخۆ لەنیوان کورپاندا بیّت و منداڵەکە ھەست بەدابەران
لەجیھانی پیاوان بکات،

یاخود لەنیوان نێر و مێدا بیّت و بەوھۆیەوہ کچ مەیلی بۆ ئەوہ
بچی کورپوویە بەھیوای بەدەستخستنی ئەو سۆزەیی بەھۆی کچ بوونیەوہ
لەدەستی چووہ..

ھەردوو دایک و باوک شوانن و لەبەردەم خودادا
بەریسەن.. بەرامبەر خێزانەکەیان..

شوانیش شوان نییه تا به سۆز و خۆشه ویستی و دادپه روه ریی و
ئاسایش په یوه ندیی نه کات به ده روون و ئە قلی به رده سته کانیییه وه و، مافی
خۆیان بۆ دابین نه کات.

پێغه مبه ر دروودی خودای له سه ر بی ت ده فه رمی ت: " نابیت هیچ
باوکی ک تاوان به رامبه ر منداله که ی ئە نجام بدات."

هه روه ها ده یفه رموو: "له ئیمه نییه که سی ک په رحم
به بچو که کانمان نه کات."

هه روه ک ستایشی ژنانی قوره ییشی ده کرد که به رامبه ر مندالان
به سۆز ترن.

مندالانی ماچ ده کرد و خۆشه ویستی بۆ ده رده برین، ته نانه ت
مندالانی پشتیوانان پۆژی ک چاویان پی ی که وت ئە ویش پی ی فه رموون:
"سویند به خودا خۆش مده وین."

چارێک ئە عرابییه ک بی نی ماچی حه سه نی نه وه ی ده کات،
ئە عرابییه که ئە مه ی به لاوه باش نه بوو و وتی که ئە و هه رگی ز منداله کانی
ماچ ناکات، پێغه مبه ریش دروودی خودای له سه ر بی ت له وه لامدا و ته یه کی
توندی پی و ت:

"هه رکه س په رحم نه کات، په حمی پیناکریت."

ئەنەسەش خۇدای لىي پازى بىت حالى پىغەمبەر دروودى خۇدای
لەسەر بىت لەوتەيەكيدا كورتدەكاتەوہ و دەفەرمىت: "كەسم نەبىنيوہ لە
پەيامبەر بەسۆزتر بىت بۆ مندالەكانى."

ھەربۆيە شەرىعەتى ئىسلام نەھى كىردوہ لەجياكارىي كىردن
لەنىوان مندالاندا و لەپىدانی بەخشش و ديارى بەسەرياندا.

ھەروہا پىغەمبەر دروودى خۇدای لەسەر بىت پەتەيكردەوہ دانى
خىر بنىت بەديارى بەخشىنى پياويكدا بۆ كورپىكى، تا ھاوشىوہى ئەو
ديارىيە نەبەخشىتە ھەموو مندالانكانى دىكەشى و، ئەم كارەى بەجەور و
ستەم ناوزەندىكرد!

شەرىعەتى ئىسلام بەنزم تەماشاكىردنى مېينەشى ئىدانەكىردوہ.

پىغەمبەر دروودى خۇدای لەسەر بىت فەرمانى كىردوہ
بەچاكبوون لەگەل كچاندا و

خۆى يارى لەگەلدا دەكىردن و خۆشەويستى خۆى بۆ نىشانەدان.

جاريكىش پياويك لەگەلدا دانىشتبوو، كورپىكى ھات بۆلاى، پياوہ كە گرتى
ماچى كىرد و لەباوہشىدا داينىشاندا، پاشان كچىكى ھات، گرتى و لەپالىدا
داينىشاندا، پىغەمبەر دروودى خۇدای لەسەر بىت پىي فەرموو: "دادپەرورە
نەبوويت لەنىوانياندا."

چونکه دادپه‌روه‌ری له‌نیگا و ماچ و ده‌ستلیدان و
زهرده‌خه‌نه‌شدايه و، له‌مه‌دا نیر هیچ فه‌زلکی به‌سه‌ر میدا نییه!

داخستنی ده‌رگاگان

شه‌ریعه‌تی ئیسلام ریگای شه‌یتان به‌ره‌و دلی به‌نده‌گان ده‌گریت
و، ده‌رگاگان به‌رووی فیتنه‌گاندا داده‌خات، له‌به‌ر ئه‌مه‌یه سنووری عه‌وره
دیاریکراوه و، فه‌رمان به‌پاراستن و داپۆشینیان و چاوداخستن له‌ئاستیاندا
کراوه، ته‌نانه‌ت له‌نیوان هه‌مان ره‌گه‌زیشدا

ئه‌گه‌رچی له‌نیوان دایک و منداله‌کانیشیدا بی‌ت و، که‌مه‌ترخه‌می
کردن له‌مه‌دا له‌گه‌وره‌ترین پالنه‌ره‌کانی هاوپه‌گه‌زبازیین.

هه‌روه‌ک پیغه‌مبه‌ر (دخ) فه‌رمان ده‌کات به‌جیاکردنه‌وه‌ی جیگه‌ی
نووستن مندالان له‌یه‌کدی .

نه‌هی له‌وه‌کردوه‌ه پیاویک له‌پال پیاویکدا بخه‌ویت مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی
به‌رگیک له‌نیوانیاندا هه‌بی‌ت.

هه‌روه‌ها نه‌هی له‌وه‌ ده‌کات پیاووه‌سفی شوینه‌ تاییه‌ته‌کانی پیاو
و ئافه‌ره‌ت هی ئافه‌ره‌ت بکات.

زانایانی پیشین و زانایانی شه رعیش نه هیان له وه کردووه به چاوی
ناره زوووه ته ماشای ئه و منداله بکریت که هیشتا مووی لی نه هاتوو
که شیوهیه ک جوانی هه یه و، فه رمان ده که ن ئه و ریگایانه دابخرین که ده بنه
هۆی تووشبوون به هه له به هۆی ئه و بابه ته وه!

یه کیکی تریش له قوفله کانی شه ریهت بو ده رگاکانی فیتنه دانانی
سزا و جیبه جیکردنی هه ده کانه که ده کریت بگه نه کوشتن .

ئهمه ش ئه و پیشیلکردنانه سنووردار ده کات که کاریگه ری
گه وره یان له دروستکردنی ئه م مه یلانه دا هه یه

به هه مان شیوه ده بنه ریگر له گۆرانی کۆمه لگا بو ژینگه یه ک که
مروّف به ره و خراپه ده بات و، له قاوغی خه باتکردن هه لیده کیشت و
چوارده وری به قورپی تاوان و پراکتیزه کردن ده گریت.

پاسه وانی کردن له دلّه کان

په فتاری درپه نده ئاسا و خراپه له گه ل کردن
گالته پیکردن.. په تکرده وه ..

هه موو ئەمانه شتاینن لادانه دەرۆونی و سیکسییه
هاورەگە زییه کان (به هیترتر) ده کهن..

ئەم شتانهن که سیستمی پەوشتی شوناسی ئیسلامی زۆر
به توندی دژیان ده جهنگیت..

"وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَرُوا بِالْأَلْقَابِ"

واته: "یه کتری بی نرخ مه کهن و ناو و ناتۆره له یه کدی مه نین."

"المؤمن بظعان ولا لعان ولا الفاحش ولا البذيء."

واته: "باوه پدار که سیکه نه باسی ئابرووی خه لک ده کات و تۆمهت
بداته پالیان، نه نه فرهت له خه لکی ده کات، نه جنیو ده دات و نه قسه ی
نه شیاو و بی شه رمانه ش ده کات."

"المسلم أخو المسلم، لا يظلمه، ولا يخذله، ولا يحقره."

واته: "مسولمان برای مسولمانه، سته می لیناکات و، هیوا پراوی
ناکات پشتی به رنادات و بی پیزی به رامبه ر ناکات."

به لکو مسولمان دهستی هاوکاری و سۆز بۆ براکه ی درێژ ده کات
که ئه ویش له گه ل دەرۆونی خۆیدا ده ست له ملان له زۆر انباز بییدایه..

تەنەت ھەد و سزاكانىش، بۇ تەمى كىردن و بەر لى گرتنن و،
مەرجى وایان لەگەلدا دانراوہ كە دژوارە ھەموو كەس بگرنەوہ مەگەر
كەسك لەخراپەدا رۆچووېت یاخود بەئاشكرا تاوانەكان ئەنجامبەدات و،
لەھەموو حالەت كیشدا ئەم سزایانە بۇ ئۆخەى كىردن یاخود داخستنى
دەرگای قىبول كىردن بەسەر تۆبەكارىكى پەشیماندا نین..

پیاویكى سەرخۆشيان ھینا بۆلای پیغەمبەر دروودى خودای
لەسەر بىت، فەرمانىكرد كىرد بەلیدانى، خەلكىش لىیان دا، پاش ئەوہى
پیاوہ سەرخۆشەكە رۆشت پیاویكى دى وتى: "ئەوہ چىبەتى خوا پىسواى
بكات"، پیغەمبەرىش فەرمووى: "دژى براكەتان ھاوكارىى شەیتان
مەكەن."

چونكە دەكرىت برىنى زمان زۆر لەنازارى تیغ قوولتر بىت!

ژنىك زىناى ئەنجامدا و دووگيان بوو، بەردباران كرا، بەلام پاش
ئەوہ تۆبەى كىرد و پەشیمان بووہ. پیغەمبەر دروودى خودای لەسەر بىت
نوێژى لەسەر كىرد و، كاتىك زمانى خەلكى دەستیان كىرد بەقسەكردن
لەسەرى ئەو بەرگىرى لىكرد و فەرمووى: "ئەو ژنە تۆبەبەكى كىردوہ گەر
لەنیو ھەفتا كەسى خەلكى شاردا دابەش بكرىت بەشيان دەكات."

بگرە، یەكك لەھەر تاوانە گەرەكان لەئىسلامدا ئەوہیە مسولمان
بەبى بوونى بەلگە یاخود تەنەت پاش تۆبەكردنى كەسەكە، تۆمەتى

كارىكى ناپەسەند بىداتە پال براكەى و، ئەو كەسەى تۆمەتەكەى دراوہتە پال بۆى ھەيە داواى جەلد لىدانى ئەو كەسەى تۆمەتەكەى بۆ ھەلبەستوۋە بىكات، چۈنكە شەرىعەت كەرامەت و ئابروۋى دەپارىزىت.

پشتوینەى پزگارىى و پەناگەى پارىزاۋ

شەرىعەتى ئىسلام مروقى ھەلناۋە بۆ دەستگرتن بەھۆكارەكانەۋە لەلابردنى بەللا و كارەساتەكاندا، لەوانە داواكردنى ھاوكارىى لەپسپۆپانى دەروونىى لەبپاردانە راستكەرەۋەيىەكاندا و، لەبنياتنانى ئەو لىھاتوويىە خودىيە بنەرەتپىيانەدا كە ھاوكارىى مروقتە كەن لەھەلكىشانى بەرگەكانى پزىۋىى دەروونىى و، گەپان لەكانەكانى يادەۋەرىيىدا بۆ دەرھىنانى سەرچاۋەكانى لادانە سىكسىيەكان و ھۆكارەكانىان كە پىشتر نامازەيان پىكرا، پاشان چارەسەر كردنى زامەكانى دل و ئەقل و دەروون و فىترەت كە ئەم دىكە دىرپىنانە داۋى خۇيان جىيام ھىشتون و، پاشانىش دىرژەدان بەگەشەى شوناسى رەگەزىى و چاككردنى و پشت ئەستور كردنى!

بەلام پارازندەۋەى پووكەشى رىگا ئاسانەكان لەلايەن شەپتانەكانى مرو و جننەۋە“لەگەۋرەترىن ئەو كۆسپانەن كە رىگى چاكبوونەۋە لەمروقتە دەگرن.

ئەمەش لەپىڭگەى ئاسايىكىردنەوہى ئەو مەيل و
پراكتيزەکردنەنەوہ و نيشاندانيان وەكو شيوازيكى پاست و تەريب كە
چاكبوونەوہ لىيان ھيچ واتايەكى نيبە.ياخود لەپىڭگەى وتنى ئەوہى كە
ئەمانە بابەتگەلى زۆرەملىى و بۆھىلىى و سروشتيين كە بوارى دەربازبوون
لىيان نيبە و نابىت لىپچينەوہ لەسەر لىكەوتەكانى بكرىت.يانيش ھەولى
گزيكاريى و پەوايەتى پيدان و ھەللكردنى ئەو فاحيشە و كارە ناپەسەندانە
بدرىت!

ئەمانەن ئەو ژەھرانەى ھىمەت و ورە دەكوژن و، نەگبەتیی و
بەھىلاكچوون دەھانن و، خاوەنەكەيان دەخەنە ئاگرەوہ!

ئەو مەرۆقەى خودا لەدلىدا ھەلدەكەنىت تا لەئازار ھەلبىت، ئازار
نەبىت ھيچ ناچنیتەوہ!

رۆژىك دىت درك بەوہ دەكات كە ئەو شەيتانى ئىنس و جنانەى
دەمامكى ھاوسۆزىيى ساختەيان پۆشيبوو ھەرگىز نابنە فرىشتەى پەحمەت
بۆ ئەو!

ئەوكات!

ژيان ھيچ واتايەكى نابىت!

ئەوكات!

هه ناسه كان ده بنه درك!

به لام گه وره ترين شت له ئيسلامدا ئه وهيه كه خودا بووني ههيه!

ده توانرئيت په ناي بو بېرئيت و، رووي تى بكرئيت و، گوماني باشي
پى بېرئيت و، داواي يارمه تى و رېنوئيني و سهداد و بينايى لى بكرئيت،
برواهيان به وهى كه خودا نه جيى هيشتووى و نه رقى ليته، گوئى
له مونا جاته كانته و ئازاره كان پيدە زانئيت و خوشيده وييت و تا تو به رامبه ر
خوت و شهيتانه كانى ئينس و جن له پيناو ئه ودا بكوشيت و، پيوه
په يوه ست بيت و، هيوات پيى هه بييت و لىي بترسييت "ئه و پاداشتت
ده داته وه!

ئه و خودايه ي گوئى له نالاندنه كانه و، هه ول و كوششه كان
ده بينئيت و، ئاگاداره چ شه پول و له رزه له رزك له سينه كاندا ده گوزه رئيت!
ئه و خودايه ي هه رگيز ده رگا به رووي كه سيكدا داناخات بولاي
كه رابئته وه..

به لكو ئه وه ئه و په ناگه پاريزراويه هاناي بو ده هيئيت و خو
پى به هيئ ده كات!

هه رچه نده خه لكى ره تيبكه نه وه.. هه رچه نده به په پاوه كانى
رابردوو راوئينين.. هه رچه نده چاويان پر له سو كايه تى و زمانيان پر

له گالته پيكردن بيټ..خودا هه ميشه ته وبه ي بهنده كانى قبول دهكات و،
له خراپه كان خوښه بيټ و، به شه و به پوژ بالى په حمهت دريژ دهكات و،
به گه رانه وهى غه ريب شه ويك له تاريكايى گومرايى دلخوش ده بيټ!

له عائيشه وه خوداى ليى پازى بيټ ده گيردريته وه كه
فه رمويه تى: "بهنده كان قسه له سه ر ئابرووى ئه وانى دى ده كه ن و
تيروانينيان ناگورن، به لام خودا پاش په شيمان بوونه وهى بهنده كان دوڅى
له گه لياندا ده گوريت و به ئابروويانان وه نايگريت!"

پېرستى بابەتەكان

✓ ھاۋرەگەز بازيى..

ناچارىيەكى بايەلۇجىيە ياخود رەفتارىكى دەروونىي؟! !

✓ بۆھىئەكان وايمان لىكردم ئەو كارە بىكەم.. جا ئايا دەكرىت مروۇف

بەسروشت ھاۋرەگەز باز يىت؟

✓ ھاۋرەگەز بازيى و ئازادىي ئازاردانى ئەوانى دى

✓ كۆپىنى رەگەز و خۇكوشتنى مروۋىي

✓ ھاۋرەگەز بازيى و ياسادانانى ئىسلامىي و پروويەكى تىرى

دراۋەكە

RSC

سەنتەرى توپزىنەو ۋە راپرسى
مرکز البحوث واستطلاع الرأي
Research and Survey Center

يەككۆرتۈۋى ئىسلامىي كوردستان
سەنتەرى توپزىنەو ۋە راپرسى